

Fondator:

Mitropolitul
ANDREI
ȘAGUNA

1853

Telegraful Român

FOAIE EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

Anul 154

SIBIU

1 și 15
iunie

2006

Nr. 21—24

„Lăsați copiii să vină la Mine“*

După rânduiala Bisericii, arhieriei adresează poporului un cuvânt pastoral cu ocazia marilor praznice împărătești și a sărbătorilor importante din cursul anului bisericesc. Duminica ce unește Înălțarea și Rusaliele are o semnificație deosebită pentru Sfânta noastră Biserică. Ea este dedicată Părinților ce au participat la primul Sinod Ecumenic, cel de la Niceea, de la care am primit și păstrăm neschimbătoare până astăzi formula mărturisirii mântuitoare a dreptei credințe sau *Crezul*, cum îl numim de obicei.

Crezul, pe care îl știm cu toții — căci îl rostim prima dată (sau este rostit de nași în numele nostru) la Taina Sfântului Botez, iar apoi la fiecare Sfântă Liturghie —, expune pe scurt conținutul credinței noastre: Credem și mărturisim pe Unul Dumnezeu, cunoscut și preaslăvit în Treimea cea de o ființă și nedespărțită, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Credem și mărturisim că Fiul, Dumnezeu adevărat, S-a pogorât din ceruri și S-a făcut om adevărat, prin conceperea și nașterea din Preacurata Sa Maică, Pururea Fecioara Maria. Credem și mărturisim că a pățimit și S-a răstignit, că a murit și a fost îngropat, evenimente mântuitoare pentru a căror prăznuire anuală ne-am pregătit de-a lungul Postului Mare și de a căror incununare cu Învierea Sa cea de a treia zi, ne-am bucurat, iată, timp de patruzeci de zile, până la Praznicul de acum al Înălțării.

„Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui“, mărturisim în *Crez*, până ce va veni din nou, să judece viii și morții. Așadar, acolo, de-a dreapta Tatălui Său și a Tatălui nostru, se află acum Mântuitorul Iisus Hristos și într-acolo chemăm noi, preoții, când rostim „*Sus să avem inimile!*“ — adică toată atenția și gândurile, toate dorințele și speranțele —, iar Dumnezeu voastră, poporul, răspundeți „*(Le) avem (înălțate) către Domnul!*“ De ce se cuvine să fie așa? Pentru a-L primi cu vrednicie pe Împăratul tuturor, pe Cel nevăzut, înconjurat de oștirile cerești, și pentru a ne umple de Duhul Său cel Sfânt, Domnul și Făcătorul de viață, pe care L-a trimis ucenicilor Săi la Cincizecime și pe Care ni-L înnoiește nouă mereu, în fiecare an la Rusalii și apoi duminică de

(Continuare în pag. a 2-a)

* Scrisoare Pastorală la Duminica a șaptea după Paști, a Sfinților Părinți.

† Dr. LAURENȚIU STREZA

Arhiepiscopul Sibiului
și Mitropolitul Ardealului

Manifestările prilejite de sărbătorirea centenarului Catedralei Mitropolitane

Luni, 12 iunie 2006, la Praznicul închinat Sfintei Treimi, a fost sărbătorit centenarul sfințirii Catedralei Mitropolitane din Sibiu, odată cu hramul acesteia.

Au fost prezenți unsprezece membri ai Sfântului Sinod, incluzându-i și pe cei doi ierarhi de la Sibiu: I.P.S. Laurențiu, arhiepiscopul Sibiului și mitropolitul Ardealului și P.S. episcop-vicar Visarion Rășinăreanu. Oaspeții, care au cinstit evenimentul, au fost: I.P.S. Teofan, arhiepiscopul Craiovei și mitropolitul Olteniei, P.S. Gherasim, episcopul Râmnicului, P.S. Calinic, episcopul Argeșului și Muscelului, P.S. Timotei, episcopul Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, P.S. Nicodim, episcopul Severinului și Strehaiei, P.S. Daniil, episcop-loțiitor (administrator) al Episcopiei Ortodoxe Române a Vârșetului, P.S. Ambrozie, episcopul Giurgului, P.S. Irineu Slătineanu, arhieru-vicar al Episcopiei Râmnicului, P.S. Ioachim Băcăuanul, arhieru-vicar al Episcopiei Romanului.

Au transmis mesaje Prea Fericitul Părinte Teotist,

patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Înalt Prea Sfințitul Daniel, mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Înalt Prea Sfințitul Nicolae, mitropolitul Banatului și Prea Sfințul Ioan, episcopul Oradei, Bihorului și Sălajului.

A fost prezent Excelența Sa Christoph Klein, episcopul Bisericii Evanghelice C.A. din România, însoțit de Dl. prof. Hans Klein, episcop-vicar al acelei episcopii.

Au luat parte la eveniment: Dl. prof. univ. ing. dr. Constantin Oprean, rectorul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Dl. prof. univ. dr. Dan Ioan Popescu, prorector al aceleiași Universități, D-na prof. univ. dr. Mioara Boncuț, prorector al aceleiași Universități, Dl. prof. univ. Leonida Neamțu, secretarul științific al aceleiași Universități, Dl. L. Smaranda, secretar al aceleiași Universități, Dl. prof. univ. col. dr. Alexandru Baboș, rectorul Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, Dl. prof. univ. dr. Ioan Vișa, rectorul Universității

(Continuare în pag. a 3-a)

Pr. prof. D. ABRUDAN

Cincizecimea — Taina Bisericii

După ce am petrecut vreme de 50 de zile în Raiul cel duhovnicesc al Pentecostarului, după ce ne-am împărtășit cu toții din bunătățile cele nepieritoare ce izvorăsc din lumina Sfințelor Paști, după ce ne-am luat rămas bun de la Domnul Cel ce s-a înălțat la ceruri unde șade de-a dreapta Tatălui, iată-ne ajunși la ziua cea mare, cea sfântă și cea luminoasă a Cincizecimii sau a Rusalilor. Tresăltând de bucurie ne împărtășim din harul Sf. Duh care a venit în lume în chip de limbi de foc, în ziua a cincizecea de la Sf. Înviere.

Cuprinși de o negrăită emoție ne apropiem cu sufețele smerite de văpaia de foc ce coboară din cer și înflăcărează lumea făcând-o să vibreze de măreția evenimentului petrecut atunci în cetatea Ierusalimului.

Cerul și pământul cuprinse de frica ce izvorăște din sublimitatea tainei, prăznuiesc revărsarea în lume a „apei celei vii” promise de către Mântuitorul Hristos ucenicilor Săi și tuturor celor ce cred într-Însul.

Se bucură Biserica văzând împlinite cuvintele profetice ale lui Ioil: „Vărsa-voi duhul meu peste tot trupul și fiii și fiicele voastre vor prooroci” (Ioil 3, 1), cuvinte ce s-au împlinit în ziua Rusalilor, când Duhul Sfânt s-a coborât asupra sfinților apostoli întărindu-i și însuflețindu-i în a deveni organe ale Bisericii ce își ia ființa văzută acum.

Făgăduința Mângâietorului făcută înainte de patimile Sale de către Domnul Hristos s-a împlinit la Cincizecime, exact în ziua în care evreii prăznuiau evenimentul primirii Tablelor Legii de către Moise pe Muntele Sinai.

(Continuare în pag. a 2-a)

† Dr. VISARION RĂȘINĂREANU

Episcop - vicar
Sibiu

Biblia patriarhului Miron — 70 de ani de la apariție

În ziua de 21 mai 1936, la sărbătoarea „Sfinților împărați Constantin și maică-sa Elena”, a fost lansată la București, o nouă ediție a Bibliei în limba română (a XX-a, dacă le socotim și pe cele tipărite de Societatea Biblică britanică, sau a VII-a, dacă le avem în vedere numai pe cele tipărite din inițiativă românească, și care sunt următoarele: 1688 — București, 1795 — Blaj, 1819 — Petersburg, 1854 — Buzău, 1858 — Sibiu, 1914 — București și 1936 — București). Această ediție din 1936 este prima pe a cărei foaie de titlu se precizează că a fost tradusă după textul grecesc al Septuagintei, confruntat cu cel ebraic. S-a mai afirmat de către traducătorii Paliei de la Orăștie (1582), care cuprinde Băția (Facerea) și Ishodul (Ieșirea), cum că și ei ar fi făcut traducerea „cu mare muncă din limba ebraică, grecească și sârbească (slavonească, n.n.)”. Afirmatia lor nu s-a bucurat însă de credibilitate. Se bănuiește că traducătorii s-au folosit mai degrabă de un text maghiar și anume al Pentateuhului lui Heltai Gașpar, care apăruse la Cluj, în 1551.

Cât privește afirmația traducătorilor de la 1936, avem motive temeinice să credem că este adevărată. Acești tra-

(Continuare în pag. a 7-a)

Pr. prof. DUMITRU ABRUDAN

Comunicat de presă

Vineri, 19 mai 2006, la Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Sibiului, a avut loc, sub președinția I.P.S. SALE Dr. LAURENȚIU STREZA, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, ȘEDINȚA DE CONSTITUIRE A ADUNĂRII EPARHIALE, potrivit prevederilor „Regulamentului pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în Parohiile, Protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română”. Membrii Adunării Eparhiale — 10 clerici și 20 mireni, după Statutul Șagun'an — au fost aleși în cele 10 circumscripții electorale ale Arhiepiscopiei, în ședințele care s-au

desfășurat în 4 mai 2006 la: Sibiu, Avrig, Mediaș, Agnita, Făgăraș, Orașul Victoria, Brașov, Codlea, Rupea și Săliște.

1. Primul punct al ordinii de zi a ședinței a fost validarea mandatelor membrilor nou-aleși, după cum urmează:

a) MEMBRII CLERICI: Pr. Prof. Acad. Dr. Mircea Păcurariu, Arhid. Prof. Dr. Constantin Voicu, Pr. Prof. Dr. Ovidiu Moceanu, Pr. Prof. Dr. Nicolae Chifăr, Pr. Savu Popa, Pr. Achim Sărășan, Pr. Marcel Dobrea, Pr. Octavian Smădu, Pr. Gheorghe Colțea, Pr. Ioan Ciocan.

b) MEMBRII MIRENI: Ec. Ion Ariton, Prefectul jud.

Sibiu, Ing. Ioan Deac, Director general al S.C. Compa SA Sibiu, Prof. Univ. Dr. Ing. Constantin Oprean, Rectorul Universității „Lucian Blaga” Sibiu, Hădărean Pompei, Director general al S.C. „Granitul” Mediaș, Prof. Constantin Catrina, Prof. Onuc Nemeș Vintilă, Directorul Bibliotecii Astra Sibiu, Prof. Univ. Dr. Corneliu Ioan Bucur, Directorul Complexului Național Muzeal Astra, Ing. Dumitru Oprîțoiu, Inginer-Șef al S.C. Compa SA Sibiu, Prof. Traian Greavu, Prof. Univ. Dr. Octavian Bologa, Ing. Alexandru Lup, Ing. Vasile Crăciun, Dl. Aristotel Cănescu, Președintele Consiliului Jud. Brașov, Prof.

Univ. Dr. Ioan Vișa, Rectorul Universității Transilvania Brașov, Ec. Eugen Mița, Viceprimarul Municipiului Sibiu, Prof. Univ. Dr. Ioan Bogdan, Dl. Ioan Șerban, Primarul Comunei Hoghiz, Prof. Univ. Dr. Ioan Manișiu, Directorul Direcției de Sănătate Publică Sibiu, Ec. Dr. Dumitru Banciu, Primarul Orașului Săliște, Avocat Dorin Suciu.

2. După validarea mandatelor a avut loc depunerea jurământului și constituirea Adunării Eparhiale, organismul deliberativ bi-

(Continuare în pag. a 5-a)

BIROUL DE PRESĂ
AL ARHIEPISCOPIEI
SIBIULUI

COMUNICAT

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 2 martie 2006 a luat în examinare adresa Mitropoliei Moldovei și Bucovinei nr. 1723/2006, cu solicitarea înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel al Moldovei și Bucovinei ca Sfântul Sinod să examineze și să adopte o serie de măsuri pastorale având ca scop limitarea navetismului preoților.

Având în vedere că în adresa respectivă sunt redată următoarele considerații care aduc lămuririle necesare asupra propunerilor formulate:

— Constatarea că deși înainte de a fi hirotoniți preoții fac o mărturisire prin care se angajează că vor locui în parohia încredințată lor spre păstorie, mulți dintre ei, din diverse motive, de multe ori neîntemeiate, recurg la practica navetismului, stabilindu-și domiciliul particular în orașele din apropierea parohiei;

— Faptul că, deși o parte din categoria preoților navetiști ar putea locui în casele parohiale, făcându-le unele îmbunătățiri, aceștia preferă să le lase în degradare, prin această intrând și sub incidența art. 3, lit. „t” din Regulamentul de procedură al instanțelor Disciplinare și de Judecată ale Bisericii Ortodoxe Române;

— Constatarea că nivelul pastorației preotului care locuiește efectiv în mijlocul credincioșilor este incontestabil superior pastorației desfășurate de preotul navetist;

— Pentru combaterea practicii navetismului și intensificarea activității pastorale pe plan local este necesară o atitudine unitară la nivelul Patriarhiei Române, care să fie adoptată printr-o hotărâre a Sfântului Sinod;

Ținând seama că din materialul supus dezbaterii Sfântului Sinod rezultă următoarele propuneri care să ducă la limitarea navetismului preoților:

— obligativitatea ca toți preoții să locuiască în parohia încredințată spre păstorie apelând la una din variantele următoare: 1. Locuirea în casa parohială existentă și îngrijirea acesteia; 2. Închirierea unei case, din cele existente în parohie, până la construirea unei case parohiale noi; 3. Cumpărarea unei case existente ținând cont de faptul că multe persoane din orașe și sate au emigrat, lăsându-și casele nelocuite, și există oportunitatea ca parohiile fără casă parohială să cumpere, la prețuri încă modeste, terenuri și case de la persoanele mai sus menționate; 4. Parohiile din orașe care nu au casă parohială să construiască o casă nouă ori să cumpere o casă sau un apartament din apropierea bisericii parohiale, pentru ca preotul să fie mai accesibil credincioșilor în rezolvarea problemelor de ordin pastoral;

— Centrele Eparhiale să urmărească aplicarea acestor măsuri care vor duce la intensificarea activității pastorale a preotului și a comuniunii din parohie, sporind în același timp patrimoniul parohiei;

Luând act că, în legătură cu propunerile de mai sus, Can-

celaria Sfântului Sinod a informat Sfântul Sinod că problema navetismului preoților a fost în nenumărate rânduri în atenția Sfântului Sinod, reamintind în acest sens numai câteva dintre hotărârile luate pentru limitarea navetismului preoților (care sunt redată în anexă la prezenta comunicare);

Constatând, din discuțiile purtate, că materializarea acestor solicitări eforturi financiare din partea unităților de cult, în condițiile în care acestea sunt grevate fie de restaurarea locașurilor de cult, fie de construirea de noi locașuri de cult, fie de starea de sărăcie a parohiilor dar că, în această situație, în momentul de față, sunt create unele căi de sprijinire a acțiunii de edificare sau cumpărare de case parohiale, între care se amintește:

— Hotărârea de Guvern nr. 1273 din 18 octombrie 2005 pentru aprobarea Programului național „Lăcașurile de cult — centre spirituale ale comunității”, în care se prevede posibilitatea elaborării de proiecte cu finanțare de la bugetul local, pe baza unor parteneriate între autoritățile administrației publice centrale și cele ale administrației publice locale;

— Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniul proprietății, în care se prevede posibilități pentru restituirea în natură a bunurilor confiscate de regimul comunist (case parohiale, alte imobile) sau măsuri reparatorii prin echivalent (respectiv acțiuni la Fondul Proprietatea la valoarea bunurilor ce se vor compensa).

În urma discuțiilor purtate și la propunerea Comisiei Pastorale, Monahală și Socială, Sfântul Sinod a hotărât:

● Își însușește întru totul și aprobă propunerile Mitropoliei Moldovei și Bucovinei cu privire la limitarea, până la eradicare, a navetismului preoților, comunicându-se tuturor eparhiilor.

● Reactualizează hotărârile sinodale care s-au luat până în prezent privind navetismul preoților și îndatorează Cancelaria Sfântului Sinod să le transmită tuturor Centrelor eparhiale pentru aplicare.

● Recomandă, ca alternativă, care să se adauge la propunerea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, măsura practică în Arhiepiscopia Sibiului referitoare la navetism: „Posibilitatea ca Centrele eparhiale să transfere în posturi de preoți misionari la protopopiate pe cei care din anumite motive nu locuiesc în parohie”.

Aducându-Vă la cunoștință această hotărâre a Sfântului Sinod Vă rugăm să binevoiți a lua măsurile necesare pentru punerea în aplicare și aducerea la cunoștință clerului prin conferințe preoțești și presa eparhială, în care scop anexăm și un extras al hotărârilor sinodale care s-au luat până în prezent privind navetismul preoților.

PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD

† TEOCTIST

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Extras din Hotărârile Sfântului Sinod în problema navetismului preoților

— Hotărârea luată în cadrul Consfătuirii Ierarhilor ortodocși români din Transilvania (2—3 noiembrie 1970) — cap. III, alin. 8: „să se construiască sau să se cumpere case parohiale, acolo unde ele nu există și unde credincioșii cer acest lucru”;

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 20084, 17767, 18365, 18558, 7465/1973: „preoții navetiști din cadrul tuturor eparhiilor care nu vor respecta hotărârea Sfântului Sinod cu privire la obligativitatea de a locui în parohii — cu excepția zilei stabilite pentru vizitarea familiei, vor fi salariați proporțional cu timpul cât au locuit în mijlocul enoriașilor. Prezența în parohie va fi certificată săptămânal, sub semnătură, de către consiliile parohiale într-o condictă specială”;

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 15781/1978: „preoții navetiști să-și reglementeze stabilirea în parohii”;

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 4370/1979: „Protopopii, ca organe de teren, vor fi îndatorați să urmărească problema navetismului și să facă propuneri pentru sancționarea preoților navetiști care nu locuiesc în parohii cu reșinerea corespunzătoare a retribuiției în timpul cât lipsesc din parohie. În propunerile de sancționare, protopopii vor arăta motivele lipsei din parohie și timpul cât preotul a fost absent;

— centrele eparhiale vor organiza o consfătuire specială cu preoții navetiști în cadrul căreia li se vor aduce la cunoștință, sub semnătură, hotărârile Sfântului Sinod privind navetismul și li se vor da lămuririle cuvenite;

— preoții care nu vor da urmare hotărârilor Sfântului Sinod și îndrumărilor Chiriarhilor privitoare la obligativitatea de a locui în parohie, vor fi sancționați pentru început cu suspendarea din serviciu pe timp de 15—30 de zile și cu reținerea corespunzătoare a retribuiției, iar în caz de recidivă, se va proceda gradat la aplicarea altor sancțiuni;

— centrele eparhiale sunt îndrumate să acorde o atenție deosebită cererilor de transferare a preoților, atunci când prin aprobarea lor s-ar lichida implicit și o problemă legată de navetismul preoților;

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 7702/1979: „c. pentru a înlesni stabilirea în parohii a preoților navetiști, centrele eparhiale vor îndatora parohiile să asigure preoților spații de locuit, fie în casele parohiale, fie plătind din fondurile lor chiria pentru spațiul ce li se pune la dispoziție în parohie, prin grija Consiliului Parohial”;

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 12999/1979: „centrele eparhiale vor aplica, în continuare, măsurile luate în consfătuirea sinodală din 16 aprilie 1979, în vederea lichidării navetismului preoților; în aplicarea acestor măsuri se recomandă ca înainte de a proceda la sancțiuni, să se exami-

(Continuare în pag. a 7-a)

„Lăsați copiii să vină la Mine”

(Urmare din pag. 1)

duminică, sărbătoare după sărbătoare, la fiecare Sf. Liturghie.

Mare și nespus este harul Domnului Iisus Hristos, căci El a ridicat firea noastră omenească la cer, la dragostea lui Dumnezeu-Tatăl, pentru a ne pogori nouă slava Duhului.

După ce Mântuitorul ne-a arătat existența pământească a lui Dumnezeu prin învățătura și minunile pe care le serbăm pe parcursul anului bisericesc, El ne arată acum și existența cerească a omului. După ce L-am văzut pe Dumnezeu în om, El ni-l arată acum pe om în Dumnezeu. Nu pentru Sine face aceasta, ci pentru noi și pentru a noastră mântuire, pentru ca să fie de acum înainte și pentru noi „precum în cer, așa și pe pământ”, pentru ca și noi să trăim de acum viață cerească, viață nouă, reînscută de sus, din apă și din Duh, prin Botez și Euharistie, prin pocăință și paza sfintelor Sale porunci.

A trăi această viață nouă în Hristos înseamnă a renunța la patimile egoiste, omorându-ne, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, „mădularile... cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia, care este închinare la idoli...”, lepădând mânia, defăimarea, cuvintele de rușine, „pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării...” (Col. 3, 5—8).

Știm înălțimea și exigențele vieții celei noi la care suntem chemați, însă neștiința, uitarea și nepăsarea ne împiedică să punem în lucrare poruncile dumnezeiești. Aceasta este și cauza pentru care mereu primim semne că prin modul nostru de viață mâniem bunătața lui Dumnezeu. Ce altceva sunt încercările de tot felul, bolile, epidemiile, inundațiile atât de dese? Prin păcate noi întoarcem purtarea de grijă a Stăpânului vieții noastre în muștrare, pentru că nu păzim libertatea pe care ne-a dăruit-o și ne facem iarăși, de bună voie, robi ai păcatelor. Și chiar mai rău, suntem nepăsători față de păcatele care ne înconjoară și, de multe ori, încurajăm și pe alții să le facă, înmulțind astfel răul în lumea aceasta.

A rânduit Dumnezeu ca anul acesta Înălțarea să coincidă cu 1 iunie, ziua dedicată copiilor. Ei sunt nădejdea și viitorul neamului nostru. Cu durere mare în suflet însă vedem în zilele noastre cât de mult înmulțirea păcatului în societatea noastră atentează la curățenia sufletească a copiilor și tinerilor noștri. Ce alt păcat a mai osândit Mântuitorul cu asemenea cuvinte: „Cine va sminti pe unul din aceștia mici care cred în Mine mai bine i-ar fi lui dacă și-ar lega de gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare” (Mc. 9, 24)?! Oare nu sunt vizati aici și cei care îi depărtează pe copii și tineri de Dumnezeu, stricându-le mintea și inima, mai ales cu imaginile desfrâului, adulterului și pornografiei, expuse pretutindeni, la televizor și în vitrine, în vorbe și îmbrăcăminte? Altădată, oamenii trăiau mai modest, în condiții

mai puțin igienice, dar se rușinau de păcate. Astăzi, avem canalizare subterană, dar murdăriile sufletești le deversăm prin zeci de canale TV, în public și în case. Avem igienă, dar unde este rușinea?

Și, ca și când emisiunile televizate, jocurile pe calculator, imaginile din presă sau de pe internet n-ar fi destule, mai nou sunt promovate în școlile noastre programate de așază educație, care se ocupă foarte serios de igiena vieții intime, dar n-au nimic de spus despre căsătoria binecuvântată de Dumnezeu, despre păstrarea fecioriei până la căsătorie și a fidelității conjugale. Mai mult, elevii află din ele că perversiunile sunt normale, iar homosexualitatea e demnă de respect.

Cât de multe eforturi și jertfe se fac pentru a preveni și a combate focarele de infecție ale epidemiilor. Dar ce facem cu fumatul, consumul de droguri și desfrâul care se răspândește printre copiii noștri? Ducem război cu virusii, dar acceptăm resemnați, ba chiar încurajăm, păcatele de moarte.

E timpul să ne trezim din acest somn al conștiinței, să înțelegem muștrarea lui Dumnezeu, să ne îndreptăm viața, să fugim de păcate, să ne păzim mintea curată și să cerem îndurarea lui Dumnezeu prin post, rugăciune și milostenie.

O dată cu Înălțarea Domnului, am serbat și Ziua eroilor. Altădată, adulții și tinerii își dădeau viața pentru apărarea țării și a credinței, pentru viitorul liber și curat al copiilor lor. Astăzi, prin mila lui Dumnezeu, nu ne mai amenință aceleași războaie sângeroase, nu se mai cer aceleași jertfe. Se cere însă tot mai mult un alt eroism, cel al bunei-cuviințe, al castității și al fidelității, eroismul curajului de a ne păstra credința primită de la Mântuitorul, prin Apostoli și prin Sinoadele Ecumenice, și de a trăi după învățăturile ei. Să ne măsurăm viața după aceste cuvinte ale Sf. Apostol Petru:

„Hristos a suferit o dată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepti, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu... Așadar, fiindcă Hristos a pățit cu trupul, înarmați-vă și voi cu gândul acesta: că cine a suferit cu trupul, a isprăvit cu păcatul, ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu”. (I Ptr. 3, 18—4, 2).

Cât de mare este taina credinței noastre! Dumnezeu a coborât pe pământ, ca să ne ridice pe noi la ceruri, ca să ne unească cu Trimeia, să ne umple de Duhul Sfânt, să ne dea și nouă viața Lui, dacă voim. Să nu ne arătăm indiferenți, nici nerecunoscători față de acest dar dumnezeiesc, ci să îl primim cu frică, cu credință și cu dragoste și să îl punem în lucrare, căutând și aflând astfel „cele de sus, unde se află Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu” (Col. 3, 1). Căruia fie slava, cinstea și închinarea, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, în vecii vecilor. Amin!

Cincizecimea — Taina Bisericii

(Urmare din pag. 1).

În locul lui Moise, Hristos trimite acum în lume pe Sf. Duh, cea de-a treia persoană a Sf. Treimi.

În locul Tablelor Legii vechi, Sf. Duh Mângâietorul, Care din Tatăl poruncește, scrie în inima celor ce L-au primit pe Domnul, slovele Legii celei noi, legea dragostei și a jertfei.

La Cincizecime se împlinesc cuvintele Sf. Ioan Evanghelistul „că Legea prin Moise s-a dat, iar Harul și Adevărul au venit prin Iisus Hristos” (Ioan 1, 17).

Cincizecimea, ca fapt autentic, împarte istoria lumii în două și ea are corespondent în Legea cea veche: cele petrecute la turnul Babilonului. Așa cum acolo limbile s-au amestecat iar unitatea cosmosului s-a sfărâmat și oamenii s-au depărtat de Dumnezeu, la Cincizecime prin revărsarea Duhului, lumea și-a regăsit unitatea și țelul ei, acela de a fi orientată spre cele de sus, spre Dumnezeu.

Barierele lingvistice și etnice sunt depășite de la Rusali prin lucrarea Cuvântului lui Dumnezeu care a devenit înțeleș lucrare prin darul limbilor. Acest lucru îl explică minunat condacul praznicului: „Când s-a pogorât limbile amestecând, despărțit-a neamurile Cel Prea Înalt; iar când a împărțit limbile de foc într-o unire, pe toți i-a chemat într-un glas slăvind pe Duhul cel Preasfânt”.

Biserica Creștină întemeiată de Mântuitorul Hristos prin întruparea, patima, jertfa, moartea și învierea Sa ia formă văzută în istorie la Cincizecime. Atunci trupul Tainic al Domnului se răsfrânge în sfinții apostoli ca mădulara conștiințe ale acestuia și de la ei în toți cei ce vor crede și se vor boteza prin predica lor în numele Domnului.

De aceea Biserica este Cincizecimea în lucrare până la sfârșitul veacurilor.

„Biserica în calitatea ei de Trup al lui Hristos — spune Serghei Bulgakoff — este viața prin Duhul Sfânt. De aceea se poate defini Biserica asemenea vieții binecuvântată în Duhul Sfânt: se spune uneori și că este Sf. Duh trăind în unanimitate”.

Rusaliile sunt praznicul bucuriei și al luminii celei necreate care luminează mintea și inima celor care au primit arunca Duhului într-o ei și rodesc însușit și înmii și pentru viața aceasta și pentru cea viitoare.

Rusaliile sunt praznicul lucrării celei noi, celei sfinte și mântuitoare în Biserică și în lume căci „toate le dă Duhul Sfânt: înzvăroște proorocii, sfințește preoți, pe cei necărtați înțelepciune i-a învățat, pe pescari grăitori de Dumnezeu i-a arătat și toată rânduiala Bisericii alcătuiește”.

Rusaliile sunt praznicul doxologiei și al rugăciunii celei neîncetate, ce izvorăsc din inima încălzită de razele Duhului Sfânt și este strigarea de totdeauna a Bisericii către mirele Ei cel iubit, Cel care prin apă și prin Duh recrează și reînnoiește pe toți cei ce cred în El.

Catedrala Mitropolitană — spațiu al rugăciunii, comuniunii și ecumenismului*

Înalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit, Prea Sfințiți Părinți Episcopi, Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți, Excelența Voastră Domnule Episcop, stimați reprezentanți ai organelor locale și centrale, Domnule Vicepreședinte al Consiliului Județean, Viceprimari, Domnule Rector al Universității noastre, onorați profesori, stimați oaspeți, iubii credincioși,

Cu o sută de ani în urmă, această catedrală mitropolitană la sfințirea ei a fost copleșită de o mare bucurie duhovnicească, o bucurie care a cuprins întreg Ardealul și de aici a trecut munții și s-a revărsat în celelalte două provincii ale noastre: Moldova și Țara Românească. S-a ridicat aici la Sibiu, prin multe jertfe un mare locaș de închinare care să reprezinte spiritualitatea noastră ortodoxă, credința noastră și unitatea de neam. De aceea, catedrala a fost închinată Sfintei Treimi, pe care o pomenim în cele două zile ale praznicului Pogorării Duhului Sfânt, ca simbol al unității de credință a celor trei provincii românești. Sfânta Treime a ocrotit și ocrotește

* Cuvântare la comemorarea a 100 de ani de la sfințirea Catedralei Mitropolitane.

pe cei ce intră și se roagă în lăcașul acesta pentru a rămâne una, în unitatea deplină de trăire duhovnicească, așa cum Dumnezeu e Unul, dar întreit în Persoane.

La temelie acestei mărețe și unice lucrări s-a aflat dragostea și efortul primului mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, de care se leagă multe realizări pentru neamul românesc din Transilvania, apoi stăruința urmașului său, mitropolitul Miron Romanul și împlinirea de către mitropolitul Ioan Meșianu a acestei așteptări religioase și naționale a neamului nostru.

Praznicul pe care îl săvârșim astăzi are o dublă conotație: este, întâi de toate, un eveniment spiritual deplin, pe care l-am pecetluit prin împreună slujirea noastră aici, la Sfânta Liturghie arhierescă — într-un sobor de unsprezece arhieri —, pe care îi îmbrățișăm cu frățească dragoste și le mulțumesc fiecăruia în parte: I.P.S. Teofan, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei și tuturor episcopilor care au venit cu toată dragostea, ca frați împreună slujitori cu noi, fiind înconjurați de profesorii de teologie, de protopopii noștri și de preoții slujitori ai catedralei. Nu în ultimul rând, ne aflăm acum într-o împreună slujire a noastră

cu toți, indiferent de confesiune, ca o mărturie sfântă că dorim ca Dumnezeu și mai ales Sfânta Treime să-și reverse asupra noastră darurile Sale, de care avem nevoie în orice clipă a vieții.

Am participat astăzi, în același timp, la un eveniment istoric, pentru că am comemorat actul liturgic al sfințirii bisericii, am înconjurat biserica și apoi am intrat și am săvârșit Sfânta Liturghie, iar la sfârșit am făcut o pomenire tuturor slujitorilor, ctitorilor și binefăcătorilor catedralei, adormiți în Domnul. Am încercat să citim câteva nume, dar ele sunt atât de multe și am adăugat la sfârșit formula: „cu tot neamul lor cel adormit”. Suntem încredințați că ei au fost astăzi împreună slujitori cu noi. Sufletele lor au umplut spațiul acesta atât de bogat al catedralei mitropolitane.

Dar au fost împreună cu noi aici toți cei care s-au aflat astăzi în comuniune de rugăciune cu noi, din întreaga lume răsăriteană. Catedrala noastră mitropolitană a adus în Ardeal, a adus în România, centrul ecumenic al Constantinopolului, prin chipul în miniatură al catedralei Sfânta Sofia, care prezintă cel mai elocvent imaginea cerului pogorât pe pământ.

Aici s-a pogorât acum peste noi cerul, dar în același timp ne-am înălțat noi pentru câteva clipe la cer, primind de la Mântuitorul Iisus Hristos hrana vieții veșnice, Sfânta Împărțășanie și comuniunea de rugăciune cu Fiul lui Dumnezeu întrupat. În cadrul Jertfei nesângeroase împlinite de Fiul lui Dumnezeu, Tatăl Cereșc a primit astăzi din nou ofranda dragostei noastre, prin participarea noastră a tuturor la Sfânta Liturghie. Acest eveniment va rămâne memorial.

Acest eveniment de fapt ne obligă pe noi și mai departe să avem grijă de acest așezământ, de această sfântă catedrală, ca ea să strălucească din nou, înlăturând urmele lăsate de scurgerea vremurilor. Trebuie să-i dăm o nouă înfățișare și sperăm ca anul viitor, când atenția întregii lumi se îndreaptă spre noi, să o avem pregătită. Atunci se va putea actualiza actul sfințirii prin binecuvântarea lucrărilor de renovare a acestui așezământ pilduitor.

Această catedrală a fost pe parcursul celor o sută de ani nu numai catedrala mitropolitului sau episcopilor care au slujit aici, ci a fost și lăcașul în care s-au format sute de generații de preoți de la Institutul Teologic, care a stat alături și ca-

re are o vechime dublă decât catedrala. Toate acestea nu sunt altceva decât daruri ale lui Dumnezeu, care s-au revărsat cu prisosință peste preoți și peste credincioșii Mitropoliei Ardealului.

Câți credincioși i-au călcat pragul acestei sfinte catedrale? Observăm poate urmele fizice ale multimilor de credincioși și pelerini, dar observăm în același timp că astăzi catedrala noastră a înflorit și s-a înfrumusețat prin prezența dumneavoastră.

Vă binecuvântăm și vă îmbrățișăm pe toți, pentru că ați lăsat astăzi totul și ați venit alături de noi pentru ca să mulțumim Bunului Dumnezeu și apoi să cinstim pe înaintașii noștri, care ne-au lăsat nouă atâtea lucruri de mare preț și față de care noi suntem datori. Mulțumesc din tot sufletul celor care au venit și ne-au onorat cu prezența. Dorim să transmitem binecuvântări și din partea celor care nu au putut participa din motivate pricini, dar care au fost cu noi în comuniune de rugăciune, dintre care amintim pe: P.F. Părinte Patriarh Teoctist, pe I.P.S. Daniel al Moldovei și Bucovinei și pe I.P.S. Nicolae al Banatului, ale căror mesaje se vor citi.

Dorim să mai adăugăm un lucru: am temeinicit azi un

semn al legăturii noastre cu trecutul prin sfințirea noului drapel al Arhiepiscopiei și Mitropoliei Ardealului. Drapelul acesta va fi dat acum celor zece protopopii, opt în funcție și două sunt noi, care vor fi acum create. Preoții protopopi vor duce drapelele acestea și le vor împărți în toate bisericile, în așa fel încât însemnele acestea să se păstreze cu cinstire în fiecare biserică: drapelul spiritual al instituției pe care noi o reprezentăm și drapelul țării, care este și el sfânt, și sfințit și binecuvântat. Suntem români și suntem creștini ortodocși.

Dorim să mai amintim încă două lucruri pe care Adunarea Eparhială le-a consfințit, tot pentru cinstirea memoriei înaintașilor noștri: s-a aprobat ca distincție „Crucea șaguniană”, iar tipografia și editura noastră vor purta numele de Editura „Andreiana”. Sunt semne mici, dar care ne cheamă la o mobilizare puternică pentru ca într-adevăr să fim vrednici urmași ai celor care ne-au lăsat aceste mari daruri.

Vă binecuvântăm, vă îmbrățișăm pe toți și vă mulțumim din tot sufletul.

† Dr. LAURENȚIU

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

Manifestările prilejite de sărbătorirea centenarului Catedralei Mitropolitane

(Urmare din pag. 1)

„Transilvania” din Brașov, P.C. pr. prof. univ. dr. Ovidiu Moceanu de la Facultatea de Litere a aceleiași universități, Dl. prof. Vasile Surdu Bob, șef serviciu la Secretariatul de Stat pentru Culte, Dl. avocat Marin Crăciun, subprefectul jud. Sibiu, Dl. Gheorghe Dicu, vicepreședintele Consiliului

jud. Sibiu, Dl. ec. Eugen Mitea, viceprimar Sibiu, Dl. prof. univ. dr. Dumitru Acu, președintele ASTREI, Dl. comisar șef Mircea Bârgoz, comandantul Poliției jud. Sibiu, Dl. comisar Liviu Macavei, comandantul Poliției municipale Sibiu, D-na arhitect Gabriela Basoulla Vălcovici, președinta Comunității elene din Sibiu, Dl. Gabriel Zăpopol, vicepreședintele Comunității Elene din România, membrii permanenți ai Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Sibiului, membrii Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Sibiului, decanul și profesorii de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, protopopii din Arhiepiscopia Sibiului, reprezentanți ai redacției Revistei „Transilvania” din Sibiu, studenții Facultății de Teologie, preoți și alți invitați.

La ora 9,15 a început procesiunea în jurul catedralei mitropolitane, în dangătul clopotelor, iar la 9,30 s-a dat binecuvântarea pentru începutul Sfintei Liturghii. Au slujit toți ierarhii prezenți, în mijlocul unui sobor de peste 60 de preoți și diaconi. Răspunsurile liturgice au fost date de corul studenților Facultății de Teologie și de corul catedralei mitropolitane.

La priceasnă a rostit cuvânt de învățătură pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, care a făcut o amplă expunere a istoricului zidirii și sfințirii catedralei și a readus în memorie numele tuturor vrednicilor înaintași care au contribuit la înălțarea acestui imponent edificiu eclesial. Vorbitorul i-a pomenit și pe toți ierarhii Mitropoliei Ardealului care au slujit la sfântul altar al catedralei, pe asesorii consistoriali (consilierii), preoții și diaconii slujitori, profesorii Academiei și ai Facultății de Teologie, eclesiarhii, dirijorii corului și cântăreții catedralei. A trecut apoi în revistă evenimentele mai importante care s-au derulat în această catedrală (instalări de ierarhi, vizite, prohodiri, etc.).

La sfârșitul Sfintei Liturghii a avut loc sfințirea drapelului Arhiepiscopiei Sibiului și Mitropoliei Ardealului, care

are culoarea albastră iar în mijloc se află brodată stema Mitropoliei.

A urmat parastasul pentru ctitorii, slujitorii, binefăcătorii și închinătorii sfântului lăcaș adormiți în Domnul.

Înalt Prea Sfințitul Laurențiu, arhiepiscopul Sibiului și mitropolitul Ardealului a rostit, din jilțul mitropolitan cuvântul festiv dedicat momentului sărbătoririi centenarului catedralei mitropolitane. (Cuvântarea se publică în paginile acestui număr al „Telegrafului Român”). Înalt Prea Sfinția Sa a anunțat faptul că în onoarea evenimentului se instituie distincția mitropolitană „Crucea șaguniană”, care va fi acordată pentru merite în slujirea dreptei credințe, a conlucrării ecumenice și a sprijinirii lucrării pastoral-misionare și administrative a Arhiepiscopiei Sibiului. Totodată, I.P.S. Sa a anunțat și noua denumire a editurii Arhiepiscopiei Sibiului care va fi: „Editura Andreiana”.

Momentul imediat următor a fost cel al lansării unor cărți și publicații dedicate evenimentului sărbătoririi catedralei mitropolitane. Astfel, pr. prof. Dumitru Abrudan, consilier cultural al Arhiepiscopiei Sibiului a prezentat volumul semnat de pr. prof. dr. Mircea Păcurariu și care este intitulat: *Catedrala Mitropoliei Ardealului — 1906—2006*, apărut în luna mai 2006, în Editura „Andreiana” a Arhiepiscopiei Sibiului. De asemenea a fost lansat numărul festiv pe luna mai al „Telegrafului Român” dedicat în întregime acestui moment important din viața eparhiei, făcându-se precizarea că „Telegraful Român” a fost martor direct și cel mai fidel care ne-a transmis o relateare amplă despre târnosirea Catedralei în urmă cu o sută de ani. Acum, după un veac, foaia șaguniană de la Sibiu readuce în actualitate at-

mosfera de însuflețire care a stăpânit inimile ierarhilor, preoților, credincioșilor prezenți în ziua de Duminică, 30 aprilie/13 mai 1906 în catedrala nou construită și destinată, prin sfințire, a fi lăcaș în care să locuiască numele Domnului și în care să se închine și să aducă laudă, prin cântare, Prea Sfintei Treimi, ocrotitoarea acestui dumnezeiesc lăcaș.

Pr. prof. Dumitru Abrudan a prezentat apoi numărul pe aprilie 2006 al Revistei „Transilvania”, dedicat de asemenea centenarului catedralei, număr bogat ilustrat și cu materiale fundamentate pe date extrase din documente aflate în arhiva Arhiepiscopiei Sibiului. Vorbitorul a adresat mulțumiri redacției și tuturor personalităților care au onorat prin materialele semnate, acest eveniment.

O altă carte prezentată a fost cea dedicată personalității mitropolitului ctitor al catedralei Ioan Meșianu, tipărită în 2004 la Zărnești, în seria „Personalități zărneștene” de către Fundația „Sfântul Nicolae”, din Zărnești, jud. Brașov. Cartea este o colecție de mai multe studii și comunicări prezentate la o sesiune de comunicări, organizată la Zărnești în memoria mitropolitului Ioan Meșianu, fiu al locului.

Încheindu-se și acest moment din catedrală, Corul studenților Facultății de Teologie a prezentat un scurt program cu piese selectate din repertoriul unor compozitori cunoscuți.

La ieșirea din catedrală, credincioșii prezenți au primit câte un colac și un pahar cu vin d.n. ofranda adusă la parastasul ce s-a săvârșit.

La reședința mitropolitană a avut loc o agapă frățească, la care au fost invitați ierarhii slujitori, oaspeții din alte lo-

(Continuare în pag. a 4-a)

Manifestările prilejite de sărbătorirea centenarului Catedralei Mitropolitane

(Urmare din pag. a 3-a)

calități, membrii Adunării eparhiale, Oficialitățile prezente la acest eveniment, profesori de la Facultatea de Teologie, alți invitați.

S-au rostit și cu acest prilej toasturi.

Din partea Secretariatului de Stat pentru Culte a vorbit *Dl. prof. Gheorghe Surdu Bob*, care a transmis un mesaj de felicitare din partea *D-lui dr. Adrian Lemeni*, secretar de Stat pentru Culte. S-a reținut ideea cum că Mitropolia Ardealului a avut un rol providențial în viața românilor transilvăneni, iar catedrala a reprezentat, timp de o sută de ani, nu doar amvonul de la care înălțătorii acestei mitropolii au împărțit cuvântul lor de învățătură ci și o tribună de la care au apărut, cu zel și dăruire, drepturile naționale și religioase ale fiilor lor duhovnicești.

Excelența Sa *Dr. Christoph Klein*, episcopul Bisericii Evanghelice C.A. din România, care a luat în cont nuare cuvântul, a spus, printre altele:

„Prezența reprezentanților Bisericii Evanghelice-Luterane în această zi de bucurie și laudă prin slujire sfântă la altar și prin această întâlnire frățească se încadrează în eforturile noastre tradiționale de bună colaborare, dragoste frățească și spiritul ecumenic pe care l-am cultivat de-a lungul secolelor dar cum se știe, mai ales în secolul trecut, la începutul căruia a fost construită Catedrala Ortodoxă din Sibiu, centrul istoric și spiritual al Mitropoliei Ardealului, în care se află și centrul Bisericii Evanghelice, ambele cunoscând o conviețuire exemplară pentru acel timp și poate chiar unică pentru întreaga Transilvanie.

Când această Catedrală a fost sfințită în ziua de 13 mai 1906 Mitropolitul Ioan Mețianu l-a invitat și pe Episcopul Friedrich Müller, între cei doi ierarhi existând o îndelungată colaborare și frățietate. Episcopul Friedrich Müller, fiind bolnav și înaintea pensionării, l-a felicitat din acest motiv pe înalt Prea Sfințitul Mitropolit Ioan Mețianu printr-o scrisoare plină de căldură duhovnicească, dragoste, respect și prietenie, delegând pe Episcopul vicar Friedrich Teutsch (care a devenit scurt timp după aceea succesorul său) de a participa la acest eveniment solemn. Astfel, Episcopul, de pe atunci vicar, a luat parte nu numai la slujba festivă dar și la banchetul, care a urmat, unde a rostit o cuvântare, care a fost publicată cu ideile principale în „Telegraful Român”. Rolul Bisericii pentru națiune și pentru pace și reconciliere a fost accentuat în acest cuvânt memorabil al Episcopului Friedrich Teutsch.

Viziunea exprimată atunci de acest Episcop, istoric și mare om de cultură Friedrich Teutsch a devenit realitate. Biserica Ortodoxă din Ardeal a îndeplinit această misiune sfântă de provădure și trăire a spiritului creștin original, dar și de cultură și învățătură.

Fie ca bunul Dumnezeu să binecuvânteze această Catedrală și pe toți care slujesc și se roagă aici. Iar înalt Prea Sfințitul Mitropolit Laurențiu îi dorim sănătate și mulți ani de arhipăstorie în acest lăcaș sfânt în numele Sfintei Treimi, care se sărbătorește astăzi, hramul Catedralei: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Amin”.

Dl. Marin Crăciun, subprefect al Prefecturii Sibiu, referindu-se la semnificația și rolul pe care l-a avut catedrala, în cei 100 de ani de existență, a spus: «Cunoscută drept „maică a tuturor bisericilor”, catedrala ortodoxă de la Sibiu a însemnat pentru români un reper important pe harta spirituală a Ardealului, ierarhii de aici sprijinind mereu poporul român, atât în lupta lor pentru identitate națională, cât și în momentele grele prin care acesta a trecut.

100 de ani nu înseamnă mult în istoria unei biserici, dar catedrala sibiană nu s-a născut în urmă cu un secol, construcția ei a însemnat doar materializarea unui drum lung în istoria bisericească a poporului român din Ardeal.

La sărbătorile creștine, catedrala este mereu plină de credincioși și am convingerea că ea va fi mereu așa. Preoții de aici sunt aproape de oameni, iar oamenii îl caută pe Dumnezeu în casa Lui și Î se închină cu evlavie. Treptele acestei catedrale au fost urcate de-a lungul timpului de oameni știuți doar de Dumnezeu, dar și de mari personalități în căutarea lor de liniște și pace cu Dumnezeu și semenii.»

I.P.S. Teofan, mitropolitul Olteniei, a preluat frumoasa definiție pe care mitropolitul Șaguna a dat-o catedralei mitropolitane ca fiind „maică” bisericilor din mitropolie și a arătat că într-adevăr așa este. Și în timpurile de început ale creștinismului, Biserica ierusalimiteană, spre exemplu, era socotită „maică” tuturor Bisericilor creștine, iar mai apoi când au apărut patriarhiile, catedralele patriarhale erau socotite „maici” ale bisericilor de pe raza acelor patriarhii. O catedrală mitropolitană trebuie socotită într-adevăr biserică de frunte dat fiind faptul că în ea se săvârșesc unele lucrări sfinte mai deosebite. Sfânta Liturghie este aceeași în toate bisericile din orașe și din sate. Și Sfintele Taine sunt aceleași, dar, spre exemplu, hirotoniile se săvârșesc cu prioritate în catedrală. Aceasta este centrul spiritual, inima duhovnicească a unei eparhii. Sarcinile ierarhilor sunt multiple. Ei trebuie să fie peste tot, dar catedrala rămâne locul lor prioritar de slujire. Aici îngenuchează ei și mijlocesc pentru întregul popor, cerând iertare pentru păcatele știute și neștiute. Peste săptămână, ierarhul are multe probleme de soluționat. Sufletul său se zbuciumă. Uneori grijile îl asaltează precum valurile involburate ale mării. Duminică și în sărbători își găsește liniștea și împăcarea la altarul sfintei catedrale. Așa cum fiecare preot primește, la hirotonie, Sfântul Agneț, cu îndemnul pe care îl dă ierarhul: „primește Odorul acesta și-l păstrează până la sfârșitul veacurilor când dreptul Judecător îl va cere de la tine”, tot astfel ierarhul, când este instalat în catedrala eparhială, primește ca odor poporul lui Dumnezeu pe care trebuie să-l păzească și să-l îndrume pe căile către mântuire. Și înalt Prea Sfințitul Mitropolit Laurențiu a primit, în urmă cu câteva luni, aici, în catedrală marea răspundere a păstoririi credincioșilor din această Mitropolie a Ardealului. A primit Cârja arhierescă, pe care să o folosească spre povățuire, îndrumare și mustrare. Au păstoriți aici, înaintea I.P.S. Sale, ierarhi vrednici care s-au dovedit pătrunși de marea responsabilitate a pas-

toririi poporului drept-credincios. Duhurile lor s-au bucurat astăzi împreună cu noi. Profesor de Liturgică, înalt Prea Sfințitul Laurențiu știe ce înseamnă slujirea sfântă la altar și în orice loc din eparhie.

La Caransebeș a dobândit o bogată experiență. A pus acolo temelie unei catedrale, pe care a înălțat-o până la cornișă. Aici, la Sibiu, are de renovat și înfrumusețat această renumită catedrală. Ne-a dezvăluit, în cuvântul ce l-a rostit, lucrările pe care a plănuț să le înfăptuiască până la anul. Dumnezeu și oamenii îi vor sta în ajutor.

P.C. pr. prof. dr. Dorin Oancea, decanul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”, în cuvântul pe care l-a rostit, a evidențiat rolul deosebit pe care catedrala mitropolitană l-a avut în formarea duhovnicească a studenților teologi. Reținem din cuvântul P.C. Sale următoarele:

„În cuvântul său I.P.S. Teofan a subliniat legătura deosebită dintre ierarhul eparhial și Catedrala Sa, între I.P.S. Laurențiu și Catedrala mitropolitană din Sibiu.

Eu doresc să pun în lumină o altă legătură deosebită de strânsă care simbolizează Facultatea de Teologie din Sibiu în raport cu alte școli teologice. Firește că peste tot unde există Facultăți de Teologie, ele au o legătură organică cu catedralele locului, însă aici în Sibiu situația prezintă anumite particularități. Acestea rezultă de pe urma unei istorii comune care își are începutul încă de pe vremea lui Andrei Șaguna și continuă până acum. În acest sens cadrele didactice ale Facultății de Teologie s-au simțit întotdeauna ca slujitori ai catedralei.

Toți cei care au activat în Facultatea de Teologie din Sibiu, indiferent de numele pe care l-au avut de-a lungul timpului, au fost în același timp și slujitori ai catedralei atât în timpul săvârșirii Sfintei Liturghii și altor rânduieli liturgice, cât și în calitate de predicatori, consolidând renumele catedralei din Sibiu ca prim amvon din întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Această slujire continuă și astăzi chiar dacă unele din cadrele didactice au ajuns să ocupe diferite oficii parohiale din Sibiu. Profesorii Facultății rămân în continuare predicatori de frunte ai acestui amvon.

Tot sub semnul legăturii cu acest sfânt lăcaș trebuie văzută și participarea studenților și studențelor de la Facultatea de Teologie la diferite Sfinte slujbe în calitate de cântăreți sau coriști. Există o regulă veche potrivit căreia la toate sărbătorile din timpul săptămânii, răspunsurile liturgice sunt date de corala studenților.

Cadrele didactice ale Facultății /Institutului/ Academiei au primit la rândul lor de-a lungul timpului cinstirea cuvenită din partea Catedralei, a slujitorilor ei. Aceasta se vede prin modul în care sunt așezați slujitorii în timpul serviciului liturgic, când profesorilor de la Facultate li se acordă întotdeauna întâietate. Mai cu seamă trebuie subliniat faptul că în absența ierarhului, decanii Facultății de Teologie oficiază în ordinea vârstei ca protos.

În acest ceas aniversar ne exprimăm dorința ca această simbioză dintre cele două instituții să continue în același fel sau să fie chiar adâncită. Profesorii să considere Catedrala ca locul firesc al slujirii lor preoțești, iar Catedrala să le arate toată cinstirea pe care o merită prin pregătirea lor și prin lucrarea deosebită pe care o săvârșesc în folosul Arhiepiscopiei Sibiului și Ardealului.”

A luat cuvântul, în continuare, *Dl. Prof. univ. ing. dr. Constantin Oprean*, rectorul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, care a arătat că se adresează celor prezenți într-o dublă calitate: de rector al Universității dar și de membru în Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului. Referindu-se la evenimentul comemorat, vorbitorul a spus: „O catedrală, ca de altfel orice biserică este, așa cum s-a spus aici, un spațiu liturgic, dar mai este și o cupolă sub care aflându-te ai senzația că te găsești sub o pavăză cerească. Așa se explică faptul că bisericile sunt locuri mereu frecventate, mereu căutate și mereu pline de credincioși, cum se întâmplă să fie și astăzi această catedrală. Faptul că oamenii caută bisericile este un semn că au credință în Dumnezeu, dar și că, așa cum arată și sondajele, au încredere în Biserică. Este de bun augur lucrul acesta, și totodată onorant pentru Biserică, a cărei menire se vadește a fi apropierea între oameni și sprijinirea lor în mijlocul încercărilor vieții.

Acum când sărbătorim evenimentul centenarului catedralei mitropolitane, suntem îndreptățiți să spunem că ea și-a îndeplinit pilduitoare menirea de pol al unității și credinței românilor transilvăneni. Și astăzi, aici sub cupola ei de har, noi am realizat sentimentul frățietății și al comuniunii”.

A succedat la cuvânt *Dl. prof. univ. dr. Ioan Vișa*, rectorul Universității „Transilvania” din Brașov, care a arătat că și Domnia Sa vorbește tot într-o dublă calitate: de rector dar și de membru al Adunării eparhiale. A arătat că este însoțit de pr. prof. Ovidiu Moceanu, titular la Facultatea de Litere a acelei Universități, fost decan iar în prezent membru în Adunarea eparhială. Împreună l-au primit, în urmă cu o lună, la Universitatea brașoveană, unde I.P.S. Sa a conferențiat în fața studenților, fiind invitat de ASCOR — Brașov.

Vorbitorul a arătat că există un plan de construire a unei capele a Universității. Din păcate se întâmplă să fie și opoziții ai acestui plan, dar speranța este că lucrurile se vor lămurii. Sprijinul Arhiepiscopiei Sibiului va fi binevenit.

Prea Sfințitul Timotei, episcopul Aradului, Ienopolei și Hălmeșului a arătat că hramul catedralei mitropolitane se întâmplă să fie și hramul noii catedrale, a cărei zidire se află în curs de finalizare în municipiul Arad. E o coincidență fericită aceasta, cu atât mai mult cu cât cele două eparhii au legături istorice și de conlucrare foarte vechi. Nu este lipsit de semnificație faptul că, spre exemplu, mitropolitul Ioan Mețianu, ctitorul acestei catedrale, a venit la Sibiu tocmai de la Arad, unde a fost episcop între 1875—1898, și unde a înălțat o școală medie de fete, o tipografie eparhială, o foaie eparhială intitulată „Biserica și Școala”, care apare și azi, a ridicat o nouă clădire pentru Institutul Teologic Pedagogic din Arad. Venea deci la Sibiu cu o experiență de ctitor și constructor. Se păstrează în arhiva Ep-s-

copiei Aradului corespondența lui Ioan Mețianu, devenit mitropolit la Sibiu, cu protopopii din episcopia arădeană, cărora le cerea ajutorul pentru înălțarea noii catedrale. Acest ajutor a și fost primit, așa încât putem spune că această catedrală este „maica tuturor credincioșilor” din Sibiu și părțile hunedorene și ale Aradului.

Episcopul Ioan Papp al Aradului a participat la sfințirea catedralei de la Sibiu — iar un alt episcop, tot de la Arad, și anume Grigorie Comșa, a venit de la Sibiu, unde a fost diacon la această catedrală. Părintele prof. dr. Mircea Păcurariu, originar din părțile Hunedorei, constituie o altă mărturie despre străvechile și strânsele legături dintre cele două eparhii. A mai amintit încă o similitudine între Arad și Sibiu și anume că și la Arad, Facultatea de Teologie se află în vecinătatea catedralei, ca și la Sibiu.

Iată atâtea motive pentru care trebuie să vorbim de o viață de comuniune a Aradului cu Sibiu.

Prea Sfințitul Gherasim, episcopul Râmnicului, care a luat cuvântul, în continuare, a arătat că și Râmnicul a avut o legătură strânsă cu Sibiul. Această legătură a fost temeiul de doi mari bărbați care au păstorit în sec. al XIX-lea cele două eparhii. Este vorba de Sfântul Calinic de la Cernica, fost episcop al Râmnicului și mitropolitul Andrei Șaguna, de la Sibiu. Între cei doi ierarhi s-a purtat o corespondență, la care ne-am referit într-un articol pe care l-am publicat în „Telegraful Român”, în urmă cu ani. Sfântul Calinic a aflat că Șaguna și-a procurat mașini tipografice din Germania și de aceea, îl ruga pe mitropolit să-i mijlocească și lui o astfel de posibilitate. Șaguna a răspuns prompt cererii Sfântului Calinic.

Ulterior și Șaguna a făcut o mijlocire pe lângă sfântul Calinic rugându-l să-l sprijine în redobândirea unei moșii pe care Mitropolia Ardealului o primise ca danie în jud. Argeș.

Legăturile de bună vecinătate între Sibiu și Râmnic au continuat și în timpurile următoare. Aici, la Sibiu, au studiat foarte mulți dintre slujitorii sfintelor altare din eparhia Râmnicului. Mitropolii Nicolae Bălan, Nicolae Colan, Nicolae Mladin, Antonie Plămădeală au poposit adeseori la sediul episcopiei noastre în drumul lor la și de la București.

P.S. Sa a arătat că exact la praznicul Sfintei Treimi este hramul și la Mănăstirea Cozia. Deși a fost mereu prezent acolo, de hram, de această dată a făcut o excepție venind la Sibiu, spre a cinsti un eveniment atât de important cum este centenarul catedralei mitropolitane.

Prea Sfințitul Calinic, episcopul Argeșului și Muscelului s-a referit la legături mai de demult cu Sibiul. P.S. Sa a spus că a fost student la Sibiu și că a fost mereu prezent în catedrală. Și-a dat seama și a admirat armonia arhitecturală perfectă a catedralei. Arhitecții care au proiectat-o nu numai că au avut un model deosebit — Sf. Sofia din Constantinopol, dar au dovedit și o competență de excepție. După o sută de ani catedrala se prezintă perfect conservată. Nu are absolut nici o fisură. Cărămida exterioară imbracă la milimetru zidurile, fără de nici o sminteală. Trebuie să pomenim cu evlavie, într-o astfel de împrejurare, numele lui Miron Cristea, pe atunci asesor consistorial. El a fost omul care a supravegheat lucrările și s-a aflat în dialog cu arhitecții și cu constructorii. Ca dimensiuni, catedrala din Sibiu este doar o pătrime din Sfânta Sofia, dar prin aceasta armonia ei și frumusețea nu se diminuează. Toți cei care au conlucrat la zidirea și înfrumusețarea ei au fost oameni de mare competență. În fruntea lor stă Miron Cristea, viitorul episcop de Caransebeș, și apoi mitropolitul primat și la urmă patriarh.

Trebuie însă să-l pomenim și pe Șaguna. El și-a imaginat catedrala. Cu siguranță că s-a bucurat cu duhul, acolo în împărăția cerească când ea a fost consacrată și se bucură și azi, la centenarul pe care îl prăznuim astăzi.

Dl. prof. Octavian Bologa, de la Facultatea de Inginerie a Universității Lucian Blaga, a participat la festivități și în calitate de președinte al Despărțământului ASTRA Sibiu.

Domnia Sa a arătat că multe generații înainte, din propria familie, au fost preoți și apropiați Bisericii sibiene. Personal, vorbitorul l-a cunoscut pe Nicolae Bălan dar i-a cunoscut și pe urmașii aceluia. Toți au fost mari ierarhi care au militat pentru menținerea țării noastre în această comunitate de idealuri și năzuințe europene.

Șirul vorbitorilor a continuat cu *Dl. Gheorghe Dicu*, vicepreședinte al Consiliului Județean Sibiu. Vorbitorul a arătat că aniversarea centenarului catedralei vine la o zi după Sărbătoarea Pogorării Duhului Sfânt, fapt ce ne umple și azi, în ziua hramului catedralei de bucurie, pace și recunoștință pentru ocrotirea lui Dumnezeu peste orașul și județul nostru.

Înainte de orice, catedrala mitropolitană este lăcaș de rugăciune și reculegere și mulți semeni de ai noștri își îndreaptă pașii spre ea pentru a primi ajutor, mângâiere, liniște de la Dumnezeu.

A devenit în timp și un important obiectiv turistic, pragul ei fiind călcat de oameni din toate colțurile lumii. Este frumoasă și monumentală și sunt bucuroși că am auzit că există preocupare pentru a o reconstrui și a o pune și mai mult în valoare.

Șirul celor care au luat cuvântul a fost încheiat de către *Dl. prof. univ. Liviu Sofonea* de la Universitatea „Transilvania” din Brașov, care a evidențiat transformările, de multe ori furtunoase, prin care trece societatea românească. Unele aspecte ale realității prezentului pot să deruteze. Perspectiva unei liniștitoare așezări nu pare să fie prea apropiată. Din păcate și pe plan cultural se înregistrează situații nu întotdeauna pozitive. Vorbitorul a făcut referire la un proiect despre o carte dedicată Sibiului — capitală culturală europeană. Mitropolia se va reflecta în această carte. Ea are multe documente de o valoare inestimabilă.

În încheiere, înalt Prea Sfințitul dr. Laurențiu, arhiepiscopul Sibiului și mitropolitul Ardealului, a adresat mulțumiri tuturor celor care au dat expresie gândurilor și sentimentelor lor, la acest prilej aniversar.

Astfel s-au încheiat manifestările dedicate aniversării centenarului Catedralei Mitropolitane din Sibiu.

GÂNDURI DIN PARTEA UNUI MIREAN

Să ne aducem aminte de înaintașii noștri

Duminică, 1 iunie 1986, pe la ora vecerniei, I.P.S. Dr. Dr.h.c. Nicolae Mladin, fost arhiepiscop al Sibiului și mitropolit al Ardealului.

lui, a adormit în Domnul, la Mănăstirea „Brâncoveanu” de sub sprânceană Munților Făgăraș.

Joi, 1 iunie 2006, în ziua praznicului Înălțării Domnului, tot la ceas de seară, după slujba vecerniei, în capela „Acoperământul Maicii Domnului”, fosta locuință a marelui mitropolit, un sobor de cinci preoți au săvâr-

șit îndătinată slujbă de parastas, la douăzeci de ani de la mutarea la ceruri a acestui venerabil ierarh.

Profesor strălucit la catedra de Morală creștină a Institutului Teologic vreme de douăzeci de ani, timp în care a îndeplinit și sarcina de redactor la venerabila publicație „Telegraful Român”, ales apoi ierarh, păstoriind vreme de paisprezece ani, mitropolitul Nicolae Mladin a îmbinat în mod fericit altarul, amvonul, catedra și condeiul.

Inspirată a fost ideea și apoi stăruința părintelui Aurel Răduț de a amenaja în casa acestui ierarh, din str. Anton Pann nr. 16, locaș de rugăciune pus sub protecția Acoperământului Maicii Domnului. Această capelă este legătura de suflet ce o avem cu acest pururea pomenitul mitropolit, cărturar luminat și un mare român. El este de drept un ctitor spiritual al locașului și chipul său de om bun și blând ne privește din fresca acestei capele.

Iată de ce îndrăznim ca, spre eternizarea memoriei acestui mare fiu al poporului român, să propunem ca o stradă din Sibiu să-i poarte numele. O soluție ar fi ca Piața Prahovei, în care construim un mare locaș de rugăciune, să poarte numele: PIAȚA MITROPOLIT NICOLAE MLADIN.

Să nădăjduim că așa va fi și să ne rugăm pentru aceasta.

Veșnica lui pomenire!

IONEL SORIN ALBU

IN MEMORIAM

Zoe Dumitrescu Bușulenga (monahia Benedicta)

Luni, 8 mai 2006, s-a mutat la cele veșnice Zoe Dumitrescu Bușulenga, retrasă în ultimii ani ca viețuitoare în Mănăstirea Văratec, cu numele de călugărie Benedicta.

Adormita în Domnul s-a născut în 20 august 1920, în București. A fost licențiată în Filologie engleză și germană și în Științe juridice. În 1970 a obținut un doctorat în Studii umaniste, cu teza: „Renașterea — Umanismul — Dialogul Artelor”. A desfășurat o prestigioasă activitate didactică universitară, fiind profesoară de Literatură Comparată la Universitatea din București. Concomitent a îndeplinit și alte funcții precum: redactor la Editura pentru Literatură; cercetător și mai apoi director al Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București; președintă a Comitetului Național pentru Literatură comparată. Pentru realizări însemnate în domeniile Istoriei literare, Literaturii comparate, Istoria Culturii și Artei a fost aleasă membru corespondent și mai apoi membru titular al Academiei Române. Între 1990—1994 a îndeplinit chiar funcția de vicepreședintă a acestui înalt for de cultură, precum și pe cea de președintă a Secției de Filologie și Literatură a Academiei Române. O altă onorantă responsabilitate, ce i s-a încredințat, a fost cea de director al Școlii Române din Roma (*Accademia di Romania*).

Opera scrisă a Zoei Dumitrescu Bușulenga număra titluri precum: „Ion Creangă”, „Eminescu — Viața, Opera, Cultura”, „Eminescu — Cultură și Creație”, „Eminescu și Romanticismul german”, „Valori și echivalențe umanistice”, „Periplu umanistic”, „Itinerarii prin cultură”, „Muzica și Literatura”, „Portrete”.

A fost răsplătită cu înalte distincții precum: Premiul special al Uniunii Scriitorilor, Premiul Internațional „Herder”, Comandor al Ordinului de Merit al Republicii Italiene, Ordinul bulgar „Chiril și Metodie”, Pleiade, etc.

Prohodirea rămășițelor sale pământești s-a făcut la Mănăstirea Putna de către I.P.S. Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și P.S. Calinic, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Acolo, în preajma mormântului lui Ștefan cel Mare și Sfânt se odihnește cea care i-a avut ca mentori și modele în cariera ei didactică pe George Călinescu și Tudor Vianu, „două stele” ale Universității d.n. București, cum i-a caracterizat chiar ea în „Cuvinte și povești”, adresate tinerilor.

★

Credem că, în încheierea acestei scurte prezentări a personalității celei care s-a mutat de curând la Domnul, ar putea fi sugestive câteva reflecții despre unele aspecte ale realității, așa cum a intuit-o, uneori cu îngrijorare și tristețe, Zoe Dumitrescu Bușulenga.

Referindu-se la locul lui Eminescu în istoria, cultura și civilizația poporului român, ea mărturisea următoarele: „În urmă cu un

an (2004, n.n.), am susținut o prelegere (la un liceu, n.n.), în care am vorbit despre Eminescu. Ceea ce le-am spus tinerilor de acolo a stărnit în ei o stare de spirit specială... Erau fericici că l-am reevaluat pe Eminescu. Eu, în conferințele religioase, întotdeauna vorbesc despre Eminescu, mai ales că... noi umblăm astăzi mai mult după modele străine, spre niște zone care nu au nimic de a face cu noi din punct de vedere structural. Nici ontologic. Ne plocnim la modele din afară, un unde am adus drogurile, dezbrăcările, căsătoriile împotrivă firii, toate smintelile acestea... Dar în fiecare om există și intuiția adevărului. Tinerii așteaptă să li se confirme intuițiile. Iar eu (vorbindu-le despre Eminescu, n.n.), le-am confirmat intuiția și au fost fericiti, pentru că nimeni nu le-a vorbit așa, nu le-a spus lucrurile acestea... Nenorocirea e că actuala elită, generația de 30—40 de ani, nu știu din ce motive, vrea să ignore sau, în orice caz, să minimalizeze valorile trecutului. Și-au început cu Eminescu, ceea ce, pentru mine, este o durere infinită. Când Maiorescu, Iorga, Călinescu, Vianu, Noica — toată crema intelectualității românești — au văzut în Eminescu o concentrare a genialității românești, și nu numai în literatură, vin niște juri care îl denigreză. Am văzut un articol cu titlul „Eminescu, idiotul național”. Cred că această atitudine vine ori din necunoaștere — nu știu câți au citit toate cele 16 volume ale operei eminesciene — ori din orgoliu personal. Am impresia că, în momentul de față, fiecare scriitor crede că este geniu. Ori sunt complexați, ori ignorați”.

Retrasă în liniștea și atmosfera de rugăciune a așezământului mănăstiresc de la Văratec, cea închinoviată acolo mărturisese: „Venirea mea la Văratec a fost o întâmplare, să zicem. Dar nu este nimic întâmplător pe lume. Totul e făcut de sus... Acum fiind bătrână și apropiindu-mă de sfârșit, socotesc... bucurile spirituale ca cele mai mari bucurii. O participare la o liturghie... la o rugăciune extraordinară, acestea sunt, după părerea mea, cele mai mari bucurii... În ultima vreme citesc numai teologie. Dacă aș fi fost cu zece ani mai tânără, aș fi studiat Facultatea de Teologie, deși poate din cărți înveți mai mult decât din spusele profesorilor. Raiul e împărțit Domnului. E viața în spațiul nevăzut. Se spune „Făcătorul Cerului și al Pământului, văzutele tuturor și nevăzutele”. Întoarce-rea noastră acolo se întâmplă, dacă, evident, am dus o viață conform cu învățăturile Mântuitorului”. (Reflecții preluate din: „Zoe Dumitrescu Bușulenga... Florilegiu de Artur Silvestri, Carpathus Press, 2005).

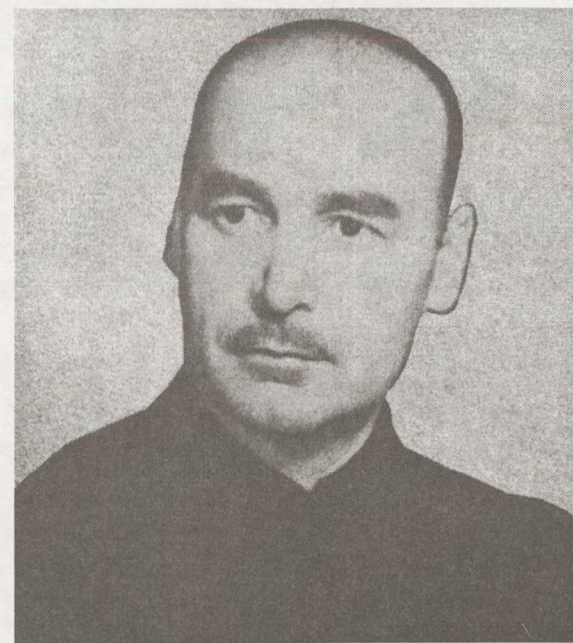
Acum, când scriem aceste rânduri, cea care a dat expresie gândurilor pe care le-am reprodus, s-a întors acolo, în spațiul nevăzut, în împărăția Domnului.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Pr. prof. D. ABRUDAN

Pr. prof. dr. Isidor Todoran — la centenarul nașterii sale

În 20 mai a.c. s-au împlinit o sută de ani de la nașterea unei ilustre personalități a învățământului teologic universitar din țara noastră: pr. prof. dr. Isidor Todoran. S-a mutat în veșnicie tot într-o lună de mai a anului 1985. În necrologul semnat de succesorul său la catedră, pr. prof. Ioan Ică, și publicat în „Telegraful Român”, nr. 21—24, din 1 și 15 iunie 1985, chipul celui ce a onorat catedra de Teologie Dogmatică, de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu,

este conturat astfel: „Profesor de vocație, cu aleasă pregătire teologică și filosofică, neobosit îndrumător a multor generații de studenți, cărturar distins, cu o bogată activitate publicistică, patriot luminat și ecumenist convins”, și am mai adăuga și noi: caracter ferm, refractar superficialității, sobru în relațiile cu semenii, pretențios și drept în aprecierea eforturilor celor cărora le-a facilitat, printr-o expunere clară și temeinică fundamentată teologic, cunoașterea dogmelor creștine. Nu în ultimul rând se cuvine a fi evidențiată calitatea sa de apologet al credinței ortodoxe, fără a fi lipsit de flexibilitate în purtarea dialogului cu alte confesiuni creștine.

Pentru că s-a făcut pomenire de pregătirea sa teologică și filosofică de excepție, vom arăta că într-adevăr a studiat Teologia la Academile teologice din Sibiu (1925—1926) și Cluj (1926—1929) și Filosofia la facultatea de profil a Universității din Cluj (1926—1930). A obținut titlul de doctor în Teologie la Universitatea Mihăileană din Iași (Facultatea de Teologie din Chișinău) în 1935 și titlul de doctor în Filosofie (Specialitatea Sociologie) la Universitatea din Cluj-Sibiu, în 1942.

După terminarea studiilor a activat pentru scurtă vreme (1930—1936) ca profesor de Religie și Filosofie la două licee (unul de băieți și altul de fete) din Cluj, iar începând cu toamna lui 1936 și până în iarna lui 1939 a predat Apologetica și Introducerea în Filosofie la Academia Teologică din Oradea. I-a avut ca și colegi de profesorat pe alți câțiva reputați teologi precum: Dumitru Belu, profesor de Morală și Sociologie și Ștefan Lupșa, profesor de Istoria Bisericii Române.

În febr. 1939, cel pe care îl comemorăm s-a titularizat ca profesor de Dogmatică și Apologetică la Academia Teologică din Cluj, unde a funcționat în această calitate până la desființarea acesteia, în 1952, cu precizarea că în acest interval a avut o detașare de cinci ani (1940—1945) ca profesor de Sociologie la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Cluj, refugiată la Sibiu.

Începând cu 1 septembrie 1952 s-a transferat pe postul de profesor titular de Teologie Dogmatică și Simbolică la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, funcționând până la pensionare, în 1976. Între 1969 și 1976 a fost și rector al Institutului.

Pe lângă activitatea la catedră, prestată cu înaltă competență și dăruire, a desfășurat o tot atât de autoritativă și bogată activitate de cercetare teologică-filosofică. Câteva titluri credem că sunt sugestive, în această privință. Astfel, sub semnătura sa au apărut lucrări precum: „Problema cauzalității în argumentul cosmologic (teza de doctorat în Teologie)”, „Argumentul teologic”, „Transmisibilitatea răului, Teoria genericii a căderii originare”, „Imperfecțiunea lumii față de înțelepciunea divină”, „Bazele axiologice ale binelui”, „Tehnică și spirit”, „Principiul economiei din punct de vedere dogmatic”, „Creștinismul și tehnica”, „Credință și tehnică”, „Etapile Revelației”, etc. Dintre studiile cu caracter ecumenic amintim: „Unitatea Bisericii în perspectivă ecumenică”, „Ecumenismul teoretic și ecumenismul practic”, „Unitate de credință și pluralism teologic”. Profesorul Isidor Todoran este coautor al celor două volume ale Manualului de Teologie Dogmatică și Simbolică pentru Institutele teologice și coautor al Manualului de Teologie Dogmatică pentru Seminarile teologice.

Un alt aspect al activității sale este cel legat de calitatea sa de membru în diferite comisii de dialog teologic, pe plan local și internațional. A făcut parte din comisiile de dialog bilateral al Bisericii Ortodoxe cu Biserica vechilor catolici, Biserica anglicană și Federația Luterană mondială. Nu mai puțin, i se cuvine meritul de a fi asigurat, cu responsabilitate, succesiunea la catedre, promovând cadre didactice tinere, dintre teologii cu pregătire temeinică de doctorat.

După pensionare, s-a retras la Cluj, unde a fost mereu solicitat de către arhiepiscopul Teofil Herineanu să-l însoțească în vizitațiile sale canonice și în alte activități pastoral-misionare. A păstrat, de asemenea legătură de prietenie cu arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean, care de asemenea s-a retras, după pensionare, în același oraș. Amândoi se odihnesc în cimitirul municipal, așteptând învierea cea de obște.

Bibliografie:

Pr. prof. Ioan I. Ică, † Prot. Stavrofor Prof. dr. Isidor Todoran, în „Telegraful Român”, nr. 21—24, din 1 și 15 iunie 1985, p. 6.

Academia Teologică din Oradea. 70 de ani de la înființare, Oradea, 1995, p. 86.

Pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu, Dicționarul Teologilor Români, Editura Enciclopedică, București, 2002, p. 496.

Pr. Prof. D. ABRUDAN

COMUNICAT DE PRESĂ

(Urmare din pag. 1)

sericesc. A fost ales secretariatul biroului permanent, constituit din 3 secretari, 1 cleric și 2 mireni, respectiv: Pr. Prof. Nicolae Chifăr, Prof. Constantin Catrina și Prof. Onuc Nemeș Vintilă.

3. S-au constituit cele 4 comisii ale Adunării: Bisericească, Culturală, Economică și cea de organizare și validare, fiecare fiind condusă de un președinte cleric și un raportor mirean.

4. Adunarea Eparhială a delegat pe cei 3 reprezentanți ai săi în Adunarea Națională Bisericească: Arhid. Prof. Dr. Constantin Voicu, Prof. Constantin Catrina și Prof. Univ. Dr. Corneliu Ioan Bucur.

5. Dintre membrii Adunării Eparhiale au fost aleși cei 9 membri ai Consiliului

Eparhial, organismul executiv al Arhiepiscopiei Sibiului: Arhid. Prof. Dr. Constantin Voicu, Pr. Prof. Acad. Dr. Mircea Păcurariu, Pr. Prof. Dr. Ovidiu Moceanu, Prof. Constantin Catrina, Prof. Onuc Nemeș Vintilă, Ec. Eugen Mitea, Ing. Dumitru Oprețoiu, Ec. Dr. Dumitru Banciu, Avocat Dorin Suciu.

6. Au fost aleși ca membri ai Consistoriului Eparhial, forul intern de judecată și disciplină a clerului: Pr. Mihai Sămărghitan, Pr. Lector Dr. Mihai Iosu, Pr. Ilarie Benchea, supleanți: Pr. Tănase Tăvală și Pr. Nicolae Jianu.

7. Adunarea a aprobat noua organigramă a Centrului eparhial.

8. S-a aprobat înființarea a două noi protopopiate:

Bran-Zărnești, cu sediul la Râșnov, și Săcele, cu sediul la Săcele, Brașov, precum și reorganizarea protopopiatelor: Sibiu, Avrig și Sălște.

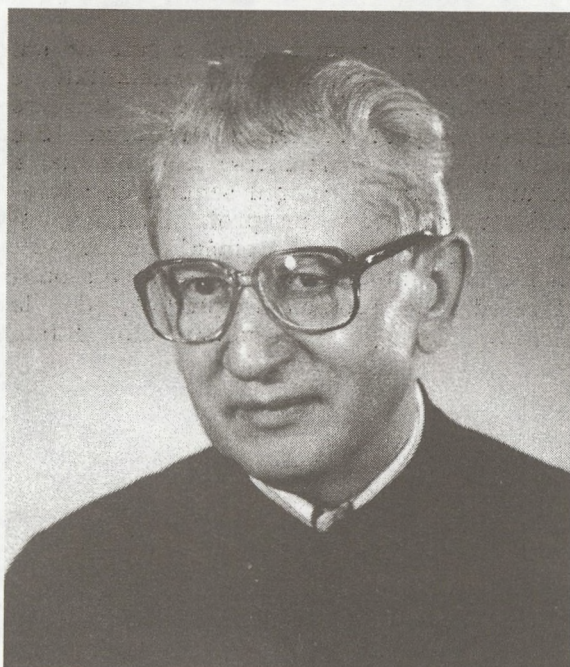
9. Pentru a marca specificul cultural și teologic al Centrului mitropolitan s-a aprobat schimbarea denumirii Editurii arhiepiscopale în Editura „Andreiana”.

10. Ca păstrători ai tradiției șaguniene, la propunerea I.P.S. Sale, a fost aprobată crearea distincției: „Crucea Șaguniacă”, pentru clericii și laicii cu merite deosebite în apărarea, promovarea și susținerea Mitropoliei.

La final, I.P.S. Sa, Dr. Laurențiu Streza, a binecuvântat întreaga lucrare și mulțumind celor prezenți, le-a urat sănătate, putere de muncă și realizări deosebite.

Arhid. prof. univ. dr. dr. Ioan N. Floca

3 aprilie 1928 — 2 iunie 2006

tor iar la scurt timp, consilier administrativ-economic până în 1971. Din acel an revine la Institutul Teologic ca asistent pentru un an iar apoi din 1 februarie 1972 prin concurs a devenit profesor titular la catedra de drept bisericesc, până în anul 1998 la pensionare. Tot în 1971 a fost hirotonit diacon de mitropolitul Nicolae Mladin, astăzi fiind arhidiacon stavrofor. După 1984 părintele profesor Ioan Floca a devenit coordonator științific pentru doctorat, iar după 1994 și pentru Master la disciplinele teologice practice.

După anul 1990 reactivându-se sau înființându-se câteva instituții de învățământ superior în țară, părintele profesor Ioan Floca a fost solicitat de conducerea Arhiepiscopiei Clujului și de Facultate să predea Dreptul bisericesc și la Cluj, perioadă ce a durat până în 1996, după care a profesat și la Facultatea de Teologie din Alba Iulia până în anul 2004.

Tot după 1990, la solicitarea regretatului mitropolit Antonie Plămădeală, părintele profesor dr. Ioan Floca a devenit și consilier canonic-juridic și pentru disciplina clerului la Arhiepiscopia Ortodoxă Română din Sibiu, post în care a funcționat până acum câteva luni.

În toată această perioadă în care a activat la Facultățile de Teologie din Sibiu, din Cluj și Alba Iulia, peste 1000 de studenți și-au pregătit lucrări de licență sub directă sa îndrumare precum și câțiva absolvenți de master. De asemenea doctoranzii pe care i-a pregătit cu conștiinciozitate, actuali doctori în teologie, au devenit cadre didactice universitare sau activează în posturi administrative la Patriarhie ori centrele eparhiale din țară.

Concomitent cu activitatea de la catedră părintele Arhid. Prof. Univ. Dr. Ioan Floca a fost cooptat în diferite comisii sau ales în organele reprezentative ale Bisericii Ortodoxe Române, adică în Adunarea Națională Bisericească și în Consiliul Național Bisericesc, în cadrul cărora și-a adus o contribuție deosebită la toate acțiunile, hotărârile sau deciziile care aveau aspect canonic-juridic. P.F. Patriarh Teoctist i-a oferit a doua Cruce Pa-

triarhală, ca semn al prețurii și meritelor deosebite, prima fiindu-i oferită de patriarhul Iustin Moisesu.

Din 1974 a devenit membru al Asociației Internaționale pentru Istoria instituțiilor și Dreptului iar din 1975 membru al Asociației Oamenilor de Știință din România. A participat susținând referate științifice la simpozioane, congrese și conferințe, în țară (Constanța, București, Alba Iulia, etc.) și străinătate (Varșovia, Budapesta, Berlin, Napoli, Bruxelles).

Fiindu-i recunoscut aportul la elaborarea lucrării **Istoria dreptului românesc**, în anul 1981, Academia Română i-a acordat premiul „Simion Bărnuțiu” împreună cu ceilalți coautori, distinși cercetători, istorici sau juriști.

În anul 2004, împreună cu alți prestigioși oameni de cultură (teologi, istorici, literați, etc.), a fost distins cu Ordinul Meritul Cultural în grad de comandor de către Președintele României.

Referindu-ne la activitatea de cercetare și publicistică trebuie remarcat numărul mare de lucrări în volum, studii de specialitate și articole publicate în țară la edituri de prestigiu și în revistele sau periodicele bisericești de la mai toate centrele eparhiale sau universitare teologice.

Toate acestea au avut o influență deosebită în formarea preoților ca administratori ai averii bisericești, reușind să acopere cam toate aspectele legate de dreptul bisericesc. Pe lângă lucrările în volum mai există un număr foarte mare de studii și articole, unele din ele în coautorat cu personalități de prestigiu ale teologiei sau științelor juridice din țară, care vin să întregască opera distinsului dascăl și teolog care a fost Părintele profesor Dr. IOAN FLOCA.

Trecerea la cele veșnice și prohodirea Arhid. prof. dr. Ioan N. Floca

Vineri, 2 iunie 2006, după ce a strâns în buchetul vieții 78 de ani, P.C. Arhid. Prof. Univ. Dr. IOAN N. FLOCA a fost chemat la cele veșnice. I s-a rânduit de către Dumnezeu a pleca dintre noi în acest început de vară, după ce o viață întreagă a purtat pe umeri responsabilitatea onorării catedrei de Drept bisericesc de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” și crucea lui Hristos — ca slujitor al altarului.

După a privegherea săvârșită acasă de preoți, familie și cunoscuți ai părintelui profesor, luni dimineața la orele 10,00, trupul său neînsuflit a parcurs pentru ultima dată drumul până la biserica „Buna Vestire” de pe Groapă, unde a fost depus pentru săvârșirea slujbei înmormântării.

La orele 13,00, a început slujba înmormântării, ce a fost săvârșită de un sobor alcătuit din aproximativ 50 de preoți, în fruntea lor aflându-se în semn de cinstire și prețuire pentru părintele profesor Floca, I.P.S. Dr. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, I.P.S. Dr. Andrei Andreicuț, Arhiepiscopul de Alba Iulia și P.S. Dr. Visarion Rășinăreanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului.

Biserica de pe Groapă a devenit neîncăpătoare, întristarea văzându-se pe chipurile tuturor celor prezenți. Au venit la capătul său reprezentanți ai Facultăților de Teologie din București, Arad, Cluj-Napoca, Alba-Iulia precum și de la câteva centre eparhiale din țară.

Au fost transmise mesaje de condoleanțe din partea P.F. Părinte Patriarh Teoctist, P.S. Ioan Mihălțan, Episcopul Oradei, P.S. Eftimie Luca, Episcopul Romanului și Excelenței Sale Dl. Christoph Klein, Episcop al Episcopiei Evanghelice C. A. Sibiu.

În cuvântările lor, înalții ierarhi precum și ceilalți vorbitori au evocat personalitatea Arhid. Prof. Dr. Ioan Floca, aportul și strădaniile sale puse în slujba școlii teologice și a Bisericii.

Primul vorbitor, P.C. Prof. Dr. Dorin Oancea, decanul Facultății de Teologie din Sibiu, a subliniat: „Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu cu întristare în cuget și rugăciune în gând îl petrece astăzi împreună cu toți ceilalți aflați aici în Biserică pe Arhid. prof. Floca, un teolog însemnat al B.O.R. care a marcat prin ceea ce a gândit, spus și făcut reflexia teologică și viața Bisericii noastre vreme de mai bine de 4 decenii. Păr. Floca, în felul acesta, a continuat opera unor mari canoniști care au activat aici la Sibiu și a făcut-o să crească în condițiile noi în care Dumnezeu i le-a hărăzit să lucreze la Facultate și Arhiepiscopie.

Aducând un omagiu părintelui profesor, firește că gândul te poartă în primul rând la teologul distins care a marcat Dreptul bisericesc în ultima perioadă, mai mult decât oricare altul. Într-adevăr, discipol al marelui canonic Liviu Stan, Păr. prof. Floca a știut nu doar să continue, ci și să încununeze efor-

turile creatoare ale înaintașului său prin opere teologice de mare valoare: Manualul de drept canonic ortodox, Canoanele B.O.R. comentate, tratatul de Administrație bisericească parohială și legislație și cele două teze de doctorat cu care și-a făcut intrarea în lumea înaltă a gândirii teologice.

Pe lângă acestea ar trebui amintite titlul cu titlu, fiecare din studiile și articolele sale, conferințele și comunicările din Sf. Sinod pe care le-a făcut prin intervențiile sale, ori de câte ori a fost solicitat, și aceasta nu a fost de puține ori...

Părintele profesor a fost însă și unul din marii pedagogi ai Facultății noastre, un profesor „pretențios”, exigent, care știa că disciplina pe care o predă este vitală pentru activitatea în parohie. A fost un teoretician și un practician desăvârșit.

Privind în ansamblu activitatea părintelui profesor: cea științifică și pedagogico-didactică, dorește să-mi exprim în numele meu personal și al Facultății un gând de profundă mulțumire și recunoștință.

A urmat apoi mesajul D-lui Hans Klein, episcop-vicar și profesor la departamentul de teologie evanghelică din Universitatea „Lucian Blaga”, din Sibiu, transmis în numele Excelenței Sale Christoph Klein — episcopul Episcopiei Evanghelice C.A. din Sibiu, un mesaj prin care își exprimă compasiunea pentru familie și prezintă condoleanțe pentru părintele profesor, familiei prof. Floca.

Din partea Facultății de Teologie din București a prezentat un mesaj de condoleanțe Pr. prof. Dr. Gheorghe Remete, iar din partea Facultății de Teologie din Arad a vorbit

Pr. prof. Dr. Constantin Rus, decanul Facultății, unul din cei care au fost doctoranzi ai Părintelui Prof. Floca.

Mesajul de pios omagiu al P.S. Sale Eftimie Luca al Romanului a fost prezentat de Pr. Nicolae Toderici, fost vicar al Episcopiei Romanului.

I.P.S. Andrei Andreicuț, Arhiepiscopul Alba Iuliei, a continuat apoi șirul celor care au dorit să rostescă câteva cuvinte la acest moment funebru: „Câteva motive ne fac să fim acum la capătului părintelui profesor Floca. Mai întâi pentru a aduce omagiul pământului pe care s-a născut (la Răhău) și al tuturor celor dragi care l-au prețuit în Arhiepiscopia de Alba Iulia. În al doilea rând suntem la capătului dănsului în calitate de ucenici pe care ne-a învățat și îndrumat atât în facultate cât și după. Apoi, am venit să-i prezentăm omagiul Facultății de Teologie din Alba Iulia, la care a activat o perioadă de vreme. Acestea și multe altele ne-au îndreptat să ne aflăm aici la capătului profesorului Floca”.

Șirul cuvântărilor a fost încheiat de I.P.S. Sa Dr. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului care l-a omagiat în cuvinte deosebite pe părintele profesor Floca, atât ca dascăl de teologie, coleg al I.P.S. Sale la Facultate cât și colaborator — consilier juridic la Arhiepiscopia Sibiului. Iată câteva idei din bogatul cuvânt rostit de I.P.S. Sa: „Am săvârșit astăzi cea mai aleasă slujbă dintre cele legate direct de slujba de Paști. Nu este o slujbă de prohodire, deși alternează cântările de preamărire a lui Dumnezeu și Mântuitorului Isus Hristos, mort și înviat, cu cele de tânguire omenească. Este atât de înălțătoare

slujba aceasta încât trebuie să fie bucuroși preoții că vor încheia călătoria în lumea aceasta cu astfel de preamărire a lui Dumnezeu, cu astfel de mijlocire. Cuvântul pe care trebuie eu astăzi să-l rostesc este ușurat tocmai de conținutul acestei rânduieli și am făcut lucrul acesta în mod special. Toată această rânduială este pentru noi o lecție, o lecție sfântă... Am vrut să ascultăm încă o dată tot ceea ce e rânduit în liturgică pentru un preot și un diacon, pentru un slujitor al altarului. A doua rugăciune, pe care am citit-o eu în mod special are o invocare deosebită către Dumnezeu: „... Doamne, Tu cel care l-ai făcut slujitor aici pe pământ, fă-l să slujească și dincolo, la Tine în ceruri!”

Am fost împreună mulți ani, s-au împlinit 30 de ani de când am slujit împreună la Facultate, sunt obligat să spun un cuvânt și din acest punct de vedere, iar mărturie sunt cei aici prezenți care sunt foști studenți ai noștri, cei care au primit învățură și mai ales curajul acesta de a aplica rânduiala în Biserică. Dacă Dumnezeu nu i-a rânduit fii după trup, i-a rânduit ucenici mulți, foarte mulți, din partea cărora sunt sigur, Doamna Floca, că veți primi foarte multe semne și sprijin din partea celor care-l vor pomeni și vă vor pomeni și pe dumneavoastră, pentru că lipsa aceasta să nu fie atât de greu de suportat. De fapt, numai cel care trece prin aceasta simte povara despărțirii. Este o despărțire vremelnică. Și școala va simți lipsa, și Arhiepiscopia unde ne-a fost consilier, colaborator. A lăsat un semn, o urmă peste tot pe unde a trecut, iar binele acesta va rodi, se va înmulți.

În aceste momente, încheind rânduiala liturgică, înainte de a-l așeza la locul de odihnă, vrem să vă transmitem, dumneavoastră doamna Floca și familiei întregi condoleanțele noastre, dar mai ales vă asigurăm că-l vom pomeni în rugăciune. Aceasta este datoria noastră sfântă pe care o să ne-o îndeplinim, pentru ca Dumnezeu să ușureze și să așeze sufletul lui acolo unde se cuvine, în împărăția lui Dumnezeu. Dumnezeu să-l odihnească!”

În continuare, P.S. Visarion Rășinăreanu a dat citire mesajului transmis de la Oradea de P.S. Episcop Ioan Mihălțan, fost coleg de facultate cu părintele prof. Floca.

Continuând rânduiala înmormântării, sîcriul cu trupul neînsuflit al părintelui profesor Ioan Floca a fost purtat pe umeri de preoți până la mormântul pregătit în cimitirul bisericii de pe Groapă, unde preotul paroh Constantin Mitea, în calde și evocatoare cuvinte a prezentat viața celui răposat, iar apoi în numele lui și-a luat rămas bun de la toți cei dragi, apropiați și cunoscuți. Dumnezeu să așeze sufletul lui acolo unde dreptii să-lăsluiesc!

Prof. Dr. SORIN JOANTA

Biblia patriarhului Miron — 70 de ani de la apariție

(Urmare din pag. 1)

ducători au fost: Gala Galaction, Vasile Radu și Nicodim Munteanu, fost episcop de Huși, care s-a retras din scaun la Mănăstirea Neamț, unde a ajuns stareț, iar mai târziu va deveni mitropolit al Moldovei și cel de al II-lea patriarh al României.

Vasile Radu a fost superior al Bisericii române din Paris, prin anii 20. A studiat acolo, la Institutul catolic, limbile orientale. Ulterior a ajuns profesor de Vechiul Testament și ebraică la Facultatea de Teologie din Chișinău, unde a predat și Gala Galaction cursul de Noul Testament.

Am denumit această Biblie de la 1936 ca fiind Biblia patriarhului Miron deoarece așa se spune în foaia de titlu, că a fost tipărită „în vremea domniei Majestății Sale Carol II, regele tuturor românilor, din îndemnul și cu purtarea de grijă a Înalt Prea Sfințitului Dr. Miron Cristea, patriarhul românilor și cu aprobarea Sfântului Sinod”.

Gala Galaction, deci primul dintre traducători, va contesta acest drept pe care și l-a atribuit Miron: de a fi avut inițiativa și de a fi purtat de grijă de tipărirea Bibliei. El va scrie în „Jurnalul său”, vol. II, București, 1977, că patriarhul „se află amestecat în acest eveniment al tipării Bibliei ca Pilat din Pont în Simbolul credinței” (p. 198). Supărarea lui Galaction era determinată de unele neînțelegeri în legătură cu plata drepturilor de traducător. Așa că trebuie să-i atribuim un anumit grad de subiectivitate. Mitropolitul Antonie Plămădeală, pe când era episcop la Buzău, într-un studiu inclus în volumul „Dascăli de cuget și simțire românească”, apărut la Buzău, în 1980, studiu intitulat „Biblia de la 1936 și avaturile ei”, a analizat aceste aspecte legate de problema cui trebuie să i se recunoască inițiativa și meritul traducerii și tipării acelei Biblie. Concluzia sa este că nu i se poate tăgădui patriarhului Miron acest merit de a fi sprijinit și chiar patronat tipărirea Bibliei din 1936. Dacă a existat o opoziție față de proiectul unei noi ediții a Bibliei, acea opoziție nu a fost a patriarhului ci a sinodului care socotea că pretențiile emise de traducători sunt prea mari.

În Cuvântul înainte la Biblia care-i poartă numele, patriarhul Miron mărturisește că de foarte multă vreme a fost preocupat de gândul „de a avea și noi românii, traducere a Sfințitei Scripturi, făcută din limbile originale, în care au fost scrise părțile ei în cursul veacurilor” (p. XXIV). Astfel, încă pe când se afla la Sibiu, ca asesor consistorial (consilier mitropolitan) a făcut adeseori, cu colegii de acolo, fel de fel de proiecte în această privință, împărțind împreună cu aceia convingerea că traducerea făcută până atunci „aveau multe scăderi și mai ales multe locuri neînțelese, rău traduse, încât o asemănare (confruntare, n.n.) cu textele originale era singura în stare a ne da adevăratul înțeles” (p. XXV). Acele proiecte la care se referă el au fost făcute publice în „Telegraful Român”, de unde se poate afla opinia că pe lângă ierarhi și clerici-teologi este neapărată nevoie, când este vorba de traducerea Bibliei, și de membri ai Academiei Române și de unii literați sau poeți de valoare. Proiectele acestea, mărturisește Miron Cristea, nu s-au putut totuși împlini deoarece chiar dacă nu lipseau ierarhii și clericii competenți în a transpune un text din limba greacă în cea română și, de asemenea, chiar dacă puteau fi găsiți și academicienii și literații care să se implice într-o astfel de lucrare lipsea totuși un cunoscător al limbii ebraice, care să poată face o traducere a Vechiului Testament după textul masoretic.

Preocuparea aceasta pentru o traducere temeinică a Bibliei nu l-a părăsit pe viitorul patriarh nici după ce a ajuns, în 1910, episcop la Caransebeș. Împreună cu alți slujitori ai Bisericii a gândit atunci la a întemeia un „Institut biblic” a cărui menire să fie aceasta: o ediție autoritativă a Bibliei în limba română. Năzuința aceasta a devenit realizabilă numai după ce Miron Cristea a ajuns în fruntea Bisericii autocefale ortodoxe din România întregită. În 1922, el a întemeiat proiectul „Institut biblic”, care să adune mijloacele de trebuință pentru această sfântă și importantă lucrare, atât de mult cerută din toate părțile” (p. XXV), dat fiind faptul că Biblia Sfântului Sinod din 1914 nu se mai găsea spre cumpărare.

Miron Cristea motiva și aceea că „o nouă Biblie, tradusă cu aparat critic și de-a dreptul din limbile originale”, o cereau și împrejurările noi ale României întregite ca și demnitatea Bisericii strămoșești devenită autocefală.

Această traducere nouă s-a făcut. S-a găsit ierarhul care să ofere garanția corectitudinii dogmatice a traducerii și acela a fost Nicodim Munteanu, fostul episcop de Huși, retras la Mănăstirea Neamț, care se îndeletnicea de mai mulți ani cu traducerea, pe cont propriu, a Sf. Scripturi. S-a găsit și literatul capabil a da o ținută corectă și frumoasă limbii și acela a fost pr. Grigore Pișculescu, cunoscutul scriitor Gala Galaction, pe care patriarhul l-a hirotonit preot și l-a numit misionar al Arhiepiscopiei Bucureștilor. S-a găsit, în sfârșit și cunoscătorul de limbă ebraică, în persoana profesorului Vasile Radu, școlit, așa cum am spus, la Institutul catolic din Paris.

Noua ediție a Bibliei s-a lucrat așa: s-a luat ca bază textul grecesc al Septuagintei, iar textul ebraic, precum și traduceri slavone, franțuzești și englezești au slujit ca surse de verificare și îmbunătățire a noului text românesc. Rezultatul a fost pe măsura eforturilor conjugate ale patriarhului, sinodului și traducătorilor. Biblia s-a tipărit în atelierele Tipografiei Cărilor Bisericești, în 10 000 de exemplare, din care 8 000 pe hârtie de scris obișnuită iar 2 000 pe hârtie subțire de mătase. Ca volum, dimensiunea Bibliei este impresionantă, având 1525 pagini. În josul fiecărei pagini se afla locurile paralele. Introducerea semnată de patriarh are 30 de pagini, numerotate cu litere latine. Limba este frumos curgătoare, „neatinată de înrăurirea păgubitoare a neologismelor și schimonositurilor”, cum precizează însuși patriarhul. Acesta nu numai că a inițiat și a patronat traducerea Bibliei din 1936 dar a și inaugurat o tradiție care se respectă până azi și anume ca fiecare patriarh să editeze măcar o dată Biblia în timpul păstoririi sale. Făcând această

precizare vom arăta că în vremea păstoririi patriarhului Miron Cristea a mai apărut încă o ediție a Bibliei, la București, în 1938, atunci când tocmai se împlineau 250 de ani de la prima traducere integrală a Bibliei în limba română (Biblia lui Șerban din 1688). Din păcate, acea Biblie nu se mai încadrează în tradiția patriarhală de care tocmai am pomenit. Doi dintre traducătorii Bibliei din 1936 s-au răzlețit și s-au pus sub un alt patronaj, anume al regelui Carol al II-lea. Cei doi au fost nemulțumiți de la ediția din 1936 și anume Gala Galaction și Vasile Radu. Deoarece cel de al treilea membru al echipei de traducători ai Bibliei din 1936 și care a fost Nicodim Munteanu, acum mitropolit al Moldovei, n-a acceptat să li se alăture, ei au retrădat părțile de care se ocupase acela în vechea ediție. Biblia din 1938 n-a mai apărut în Editura Institutului Biblic ci în cea a Fundației pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”. Foaia de titlu a Bibliei din 1938 poartă următoarea inscripție: *Biblia, adică Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și Noului Testament*, tradusă după textele originale ebraice și grecești de preoții profesori Vasile Radu și Gala Galaction, din înalta inițiativă a Majestății Sale Regelui Carol II. În locul vignetei cu crucea, aflată pe foaia de titlu a Bibliei din 1936, apare acum, în noua Biblie din 1938, vigneta lui Carol al II-lea cu coroana regală și litera C în mijlocul vignetei. Pe o antepagină a foii de titlu se află o inscripționare care sună astfel: „Biblia (Vechiul și Noul Testament) tradusă după textele originale ebraice și grecești de Prea Cucernicii Preoți Profesori Vasile Radu și Gala Galaction, din înalta inițiativă a Majestății Sale Regelui Carol II. S-a pus sub tipar la Imprimeria Națională din București în ziua de 8 iunie 1937, într-al unsprezecelea an de domnie a Majestății Sale Regelui Carol II, prin îngrijirea directorului Fundației

PATRIARHIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL BIBLIC

SFÂNTA SCRIPTURĂ

TRADUSĂ DUPĂ TEXTUL GRECESC AL SEPTUAGINTEI
CONFRUNTAT CU CEL EBRAC

ÎN VREMEA DOMNIEI MAJESTĂȚII SALE
CAROL II
REGELE TUTUROR ROMÂNILOR
DIN ÎNDEMNUL ȘI CU PURTAREA
DE GRIJĂ A ÎNALT PREA SFINȚITULUI
DR. MIRON CRISTEA
PATRIARHUL ROMÂNILOR
CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD

BUCUREȘTI, TIPOGRAFIA CĂRILOR BISERICEȘTI
1936

pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, prof. Al. Rosetti, și s-a săvârșit de tipărit în ziua de 10 noiembrie 1938, două sute cincizeci de ani după tipărirea în 10 noiembrie 1688, a Bibliei lui Șerban Cantacuzino...”.

După foaia de titlu a Bibliei urmează o scrisoare omagială adresată „Prea Înălțatului și Bine Credinciosului nostru Stăpân, Majestății Sale Regelui Carol II”. În finalul scrisorii se spune: „Majestate, Înaintea celor de față și a celor viitori, dați-ne Augusta Voastră imputernicire să chemăm Biblia aceasta, pentru ca astfel să-i rămână numele și astfel să se pomenească, în neam de neamul nostru:

„BIBLIA REGELE CAROL II”

Suntem, Majestate, ai Majestății Voastre prea smeriți ostentori Pr. Vasile Radu și Gala Galaction”.

Citind toate lucruri, ne surprinde să constatăm această curioasă schimbare de atitudine a celor doi traducători. Despre patriarhul Miron au afirmat (sau cel puțin a făcut-o Gala Galaction), că a avut de a face cu Biblia din 1936 cât a avut și Pilat din Pont cu Simbolul de credință, ca să constatăm acum că fără de nici o rezervă și în chip solemn declară Biblia din 1938 drept „Biblia Regele Carol II”. Mai mult, în scrisoarea menționată, ei îl felicesc pe rege că și-a înscris numele alături de numele regelor de sfântă pomenire ai lui Israel, cei ce citoreau și împodobeau Casa Viului Dumnezeu și porunceau ca Legea-I sfântă să fie împlinită în inima poporului.

Am mai observa și aceea că dacă pe foaia de titlu a Bibliei din 1936 se arăta că acea Biblie s-a tipărit, „în vremea Majestății Sale Carol II, Regele tuturor românilor”, pe foaia de titlu a Bibliei din 1938 lipsește cu desăvârșire mențiunea că Biblia s-ar fi tipărit „în vremea păstoririi Înalt Prea Sfinției Sale Miron, patriarhul tuturor românilor”.

Trecând peste omenescile stări de lucruri, trebuie să spunem că și Biblia din 1938 se înscrie totuși între edițiile scripturistice românești, care toate la un loc fac parte din patrimoniul spiritual al poporului nostru. Ea nu este altceva decât o reeditare a Bibliei din 1936.

ITINERAR PASTORAL

Din încredințarea și cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Dr. LAURENȚIU STREZA, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Prea Sfințitul Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, Dr. VISARION RAȘINAREANU, a săvârșit următoarele:

- 1 MAI 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie în Capela mitropolitană.
- La orele amiezii a săvârșit, în biserică „din Groapă” din Sibiu, slujba înmormântării av. Ioan Morariu, deputat în Adunarea Națională Bisericească, rostind cuvânt de învățătură.
- 2—3 MAI a.c. — Audiențe, lucrări de birou.
- Seara, a săvârșit Vecernia și Acatistul Învierii în Catedrala mitropolitană.
- 4 MAI a.c. — P.S. Sa a prezidat în biserică mare din Săliște Colegiul electoral preoțesc și mirenesc în vederea desemnării de candidați pentru Adunarea Eparhială Sibiu.
- A participat la o întâlnire a P.C. pr. Ioniță cu preoții din Sibiu în legătură cu Adunarea ecumenică din 2007.
- 5 MAI a.c. — P.S. Sa a participat la Simpozionul organizat la Facultatea de Teologie din Alba Iulia cu tema „Identitate creștină și dialog în noul context contemporan” prezentând un referat pe această temă.
- Seara, a slujit Vecernia și Acatistul Bunei-Vestiri în Catedrala mitropolitană din Sibiu.
- 7 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în biserică parohială din Căcova-Fântânele, prot. Săliște, născut întru iconom-stavrofor pe P.C. pr. paroh Aurel Harșan. A binecuvântat și noul apeduct al satului, recent construit.
- 8 MAI a.c. — Audiențe, lucrări de birou.
- 9 MAI a.c. — P.S. Sa a participat la Simpozionul închinat Zilei Europei organizat de Prefectura Sibiu, rostind un cuvânt de salut.
- Seara, a participat la Casa Luxemburg din Sibiu, la o întâlnire ecumenică cu reprezentanții Bisericii istorice din oraș.
- 10—12 MAI a.c. — Audiențe, lucrări de birou.
- 13 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie în Capela mitropolitană.
- A participat la festivitatea de deschidere a Festivalului Național de Folclor „La Izvorul Dorului”, organizat de Primăria Talmaci, rostind un cuvânt adevărat.
- 14 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit împreună cu I.P.S. Teodosie al Tomisului, slujba de binecuvântare a statuii mitropolitului Andrei Șaguna în fața Universității „Andrei Șaguna” din Constanța, rostind cuvânt de omagiere a marelui ierarh. A participat și la Simpozionul organizat cu acest prilej în cadrul caruia P.C. Pr. Acad. Mircea Pacurararu a susținut o bogată și interesantă comunicare legată de personalitatea lui Andrei Șaguna.
- 16 MAI a.c. — Audiențe, lucrări de birou.
- 17 MAI a.c. — P.S. Sa a participat în Catedrala din Sibiu la primirea reprezentanților studenților Universității „Lucian Blaga” din Sibiu participanți la Marșul Studențesc 2006.
- Seara, a slujit Vecernia și Acatistul Învierii în Catedrală.
- 18 MAI a.c. — P.S. Sa a prezidat lucrările Conferinței preoțești din prot. Rupea. A vizitat și biserică „Cuv. Paraschiva” din Tăcușul Nou, prot. Rupea.
- 20 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie în Capela mitropolitană.
- Seara, a slujit și predicat la Vecernie în noua biserică „Sf. Împărați” din Sibiu (pr. paroh A. Răduț).
- 21 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie la biserică „Sf. Împărați” din Orașul Victoria, rostind cuvânt de învățătură (Pr. paroh Octavian Smădu). A vizitat biserică parohială din Ucea de Sus, prot. Făgăraș.
- Seara, a slujit Vecernia și Acatistul Sf. Împărați, în Catedrală.
- 22 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit, în prezența I.P.S. Sale Laurențiu, mitropolitul Ardealului —, slujba Vecerniei în biserică mare din parohia Vecer, prot. Agnita.
- 23 MAI a.c. — P.S. Sa a prezidat lucrările Conferinței preoțești din prot. Făgăraș. A vizitat biserică „Sf. Treime” (grecească) din Făgăraș, recent restaurată.
- 24 MAI a.c. — P.S. Sa a primit audiențe, și a efectuat lucrări de birou.
- 25 MAI a.c. — P.S. Sa a prezidat lucrările Conferinței preoțești din prot. Sibiu, Agnita, Avrig și Săliște, desfășurate în Aula „Avram Iancu” de la Universitatea din Sibiu.
- 26 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit slujba de binecuvântare a bustului împăratului Francisc Iosif I, recent restaurat la Sibiu.
- A săvârșit slujba înmormântării preotului pensionar Nichita Bălescu în biserică „Buna-Vestire” din Viștea de Sus, prot. Făgăraș.
- Seara, a slujit Vecernia și Acatistul Maicii Domnului în Catedrală.
- 28 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit slujba de binecuvântare a bisericii parohiale din Drăguș, prot. Făgăraș și Sf. Liturghie arhierescă, rostind cuvânt de învățătură.
- P.C. preot paroh Gheorghe Roșca a fost hirotesit întru iconom.
- Seara, a slujit și predicat la Vecernie în biserică parohială din Corbi, prot. Făgăraș (pr. paroh Aurel Pavel).
- 29 MAI a.c. — P.S. Sa a primit în Catedrala mitropolitană o delegație a participanților la Întâlnirea Cadeților Creștini din Europa, rostind cuvânt de salut.
- 30 MAI a.c. — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- A participat la o întâlnire cu un grup de ziaristi din Austria prezenți la Sibiu, prezentându-le viața bisericească din Eparhie.
- 31 MAI a.c. — P.S. Sa a săvârșit slujba Vecerniei în biserică „Înălțarea Domnului” de la Spitalul Militar Sibiu.

Arhid. VASILE AVRAM

EXTRAS DIN HOTĂRĂRILE SFÂNTULUI SINOD ÎN PROBLEMA NAVETISMULUI PREOȚILOR

(Urmare din pag. a 2-a)

neze posibilitatea soluționării cazurilor de navetism și prin alte măsuri în afară de sancțiuni (posibilitatea de transfer, schimb reciproc, etc.);

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 10372/1984: „centrelor eparhiale vor lua în continuare măsuri pentru împușinarea cazurilor de navetism prin achiziționări de case parohiale sau construire de case parohiale și prin numirea de noi preoți care locuiesc în parohie, ca și ocuparea parohiilor vacante cu preoți din părțile locului”;

— Hotărârea Sfântului Sinod nr. 8400/1996, prin care a fost reactualizat Planul de măsuri misionare aprobat de Sfântul Sinod în anul 1987: „Obligația preotului de a locui permanent în parohie pentru a răspunde la solicitările credincioșilor în orice moment (art. 49, al. 2 din Statut). Lipsa din parohie va atrage reținerea corespunzătoare a salariului iar în caz de recidivă se va proceda la aplicarea de pedepse regulamentare”.

AGENDA PASTORALĂ A Î.P.S. DR. LAURENȚIU STREZA

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

pe luna mai 2006

- Marți, 2 mai**
I.P.S. Sa a participat, împreună cu pr. lect. dr. Constantin Necula, profesor la Facultatea de Teologie, în comisia de examinare a prof. Mihaela Popovici de la Liceul „Traian Vuia” din Făget, pentru obținerea gradului didactic I. În aceeași zi a predat cursuri de Teologie Liturgică la Facultatea de Teologie din Caransebeș.
- Miercuri, 3 mai**
La invitația domnului Leonard Aurelian Danu, prefectul județului Brașov, I.P.S. Sa a participat la dineul oficial organizat de Prefectura cu ocazia vizitei la Brașov a domnului Heinz Fischer, președintele Austriei.
- Joi, 4 mai**
A avut program de lucru la cabinet.
- Vineri, 5 mai**
A participat la Expoziția de icoane și artă religioasă organizată la galeriile de artă Passe-Partout din Sibiu. Cu această ocazie a ținut un cuvânt despre aspectele de identitate ale icoanei ortodoxe în mediul falsei sacralizări.
- Sâmbătă, 6 mai**
A oficiat, la biserica „Buna-vestire” din Sibiu, slujba parastasului întru pomenirea doctorului Ilie Crăciun, fostul decan al Facultății de Medicină din Sibiu.
- Duminică, 7 mai**
A săvârșit Sf. Liturghie și a predicat la biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Mediaș (Pr. Prot. Ioan Gaban). A fost însoțit de pr. prof. acad. dr. Mircea Păcurariu. În aceeași zi a oficiat slujba Vecerniei și a ținut un cuvânt de învățătură la biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din Motiș (Pr. Lucian Pușca), protopopiatul Mediaș.
- Luni, 8 mai**
A oficiat la Capela mitropolitană slujba parastasului întru pomenirea pr. prof. dr. Aurel Jivi. În aceeași zi a primit la sediul mitropolitan vizita unei delegații de credincioși din Statele Unite ale Americii condusă de prof. Bruce Rigdon, Directorul Institutului Ecumenic din Detroit și profesor la Institutul Teologic McCormick din Chicago și de pr. Ioan Ioniță, preotul Parohiei Române Ortodoxe din Chicago și vicarul Arhiepiscopiei Ortodoxe a Românilor din America și Canada.
- Marți, 9 mai**
A avut program de audiențe și lucrări de birou.
- Sâmbătă, 13 mai**
A avut program de lucru la cabinet. În aceeași zi a acordat un interviu postului Radio Cluj.
- Duminică, 14 mai**
A săvârșit Sf. Liturghie și a predicat la biserica „Sf. Mare Mucenic Gheorghe” din localitatea Ucea de Sus, protopopiatul Făgăraș. În cadrul Sf. Liturghii, I.P.S. Sa a făcut și oțiciile de instalare în parohie a pr. Alexandru Stanciu.
- Luni, 15 — Joi, 18 mai**
I.P.S. Sa a făcut o vizită în Germania pentru rezolvarea unor probleme economice ale Arhiepiscopiei Sibiului.
- Vineri, 19 mai**
A participat la slujba de Te-Deum oficiată la Capela mitropolitană cu ocazia întrunirii noilor membri ai Adunării Eparhiale. A prezidat ședința de constituire și prima sesiune de lucrări a Adunării Eparhiale. În cadrul acesteia, printre hotărârile cele mai importante, menționăm alegerea membrilor delegați în Adunarea Națională Bisericească, a membrilor Consiliului Eparhial și ai Consistoriului Eparhial. În aceeași zi, I.P.S. Sa a prezidat prima ședință a Permanenței Consiliului Eparhial.
- Sâmbătă, 20 mai**
A făcut o vizită la biserica de lemn ridicată în apropierea comunei Moecu de Jos (pe raza parohiei Cheia), prin osteneala familiei Palamari și donată Arhiepiscopiei Sibiului. A vizitat, de asemenea, mănăstirea „Sf. Nicolae” din Predeal.
- Duminică, 21 mai**
A participat la proclamarea oficială a canonizării Sf. Grigorie Dascalu, mitropolitul Țării Românești, aprobată de către Sf. Sinod anul trecut. Aceasta a avut loc la Catedrala patriarhală, în cadrul Sfinței Liturghii, săvârșită de P.F. Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, înconjurat de un sobor de membri ai Sf. Sinod, preoți și diaconi.
- Luni, 22 mai**
A avut program de audiențe și lucrări de birou. A prezidat ședința Permanenței operative a Arhiepiscopiei Sibiului.
- Marți, 23 mai**
A prezidat ședința de protopopiat la Brașov, în cadrul căreia a ținut conferința cu tema „Rolul Bisericii în integrarea europeană a României. Probleme și perspective”.
- Miercuri, 24 mai**
S-a întâlnit la Mănăstirea Brâncoveanu — Sâmbăta de Sus cu domnul Scot Gottmen, director de programe rurale. În aceeași zi, la Capela mitropolitană I.P.S. Sa a făcut premiarea elevilor câștigători la concursul de religie „Flacăra Ortodoxiei”. Printre cei prezenți la acest eveniment amintim pe doamna Christine Manta Klemens, inspector școlar general și pe domnul Sorin Joantă, inspector școlar de religie.
- Joi, 25 — Miercuri, 31 mai**
I.P.S. Sa a participat la întrunirea Comitetului Central al Conferinței Bisericilor Europene, desfășurată în această perioadă la Londonderry, Irlanda. Întâlnirea a reprezentat o etapă importantă în dezvoltarea și continuarea dialogului ecumenic contemporan interconfesional, dar și un punct important în pregătirea celei de-a Treia Adunări Ecumenice Europene, care va avea loc la Sibiu în perioada 4-9 septembrie 2007.

Pr. drd. CRISTIAN VAIDA

In Editura Centrală Mitropolitană Sibiu a apărut **INDRUMĂTORUL BISERICESC** pe anul 2006.

Poate fi procurat sau comandat la **Librăria Eparhială Sibiu** (Str. Mitropoliei, nr. 35), la prețul de 100 000 lei (10 RON)/exemplar (+ taxele poștale).

Fericitul întru adormire Antonie mitropolitul, în așanul nostru în scaunul de arhiepiscop al Sibiului și mitropolit al Ardealului, a inițiat, îndată după instalarea sa la Sibiu, bine cunoscută și apreciată rubrică din „Telegraful Român”, intitulată sugestiv: „Semnalăm... Semnalăm...”.

În semn de cinstire a memoriei sale, dorim să asigurăm dănuirea acestei rubrici.

Spre a marca totuși noua etapă, o vom așeza sub genericul:

Teologie și spiritualitate ortodoxă

■ Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, „ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE”, vol. I și II, Ediția a treia, Iași, Editura Trinitas, 2004 și 2006, 592 p. (vol. I) și 600 p. (vol. II).

Cunoscuta sinteză de istorie a Bisericii Ortodoxe Române în trei volume a Pr. Prof. Mircea Păcurariu a văzut din nou lumina tiparului, de data aceasta în prestigioasa Editură „Trinitas” a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. Noua ediție se prezintă cu o serie de adăugiri și îndreptări față de primele două ediții, determinate de apariția unor noi cercetări privitoare la trecutul neamului nostru și al Bisericii sale. Condițiile grafice sunt vrednice de toată lauda. Ambele volume se găsesc de vânzare la Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu, iar volumul III este sub tipar la aceeași Editură.

■ Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, „UNIATIA ÎN TRANSILVANIA ÎN TRECUT ȘI ASTĂZI”, Ediția a cincea, Oradea, Editura Episcop Nicolae Popovici, 2006, 80 p.

Nevoia unei astfel de lucrări care să prezinte problema uniației la noi, a determinat Episcopia Oradei să o dea din nou la tipar în Editura eparhială, care poartă numele episcopului martir Nicolae Popovici. Alte ediții au apărut la Satu Mare (1990), Cluj-Napoca (1991), Sibiu (1991 și 1994), București (1991, în limba engleză și franceză). Cartea prezintă un scurt istoric al defezării bisericești în lumea creștină și încercările de refacere a unității bisericești, dar mai ales problema „uniată” din Transilvania, cu toată lupta clerului și a credincioșilor pentru apărarea Ortodoxiei. În partea a doua sunt prezentate câteva „probleme controversate” între ortodocși și uniți cu „răspunsul” ortodox, precum și mărturii obiective ale unor cărturari uniți despre „uniația” de la noi. Recomandăm cartea mai cu seamă preoților care se confruntă cu anumite acțiuni din partea Bisericii unite cu Roma. Cartea se găsește la Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu.

■ Sfântul Ioan de Kronstadt, „VIAȚA MEA ÎN HRISTOS”, traducere de Boris Buzilă, Editura Sophia, București, 2005, 502 p.

Beneficiem, prin această ediție, de una dintre cele mai complete traduceri a acestui veritabil jurnal duhovnicesc care a marcat unul dintre cele mai importante puncte ale teologiei: mărturia cercetării personale a lui Dumnezeu.

Ediția pe care ne-o pune la dispoziție Editura Sophia vine la câțiva ani de o primă ediție, mult mai restrânsă, realizată de Diac. Dumitru Dura, (Ed. „Oastea Domnului”, ediția a II-a, 2005, 187 p.), dar care a marcat generații de teologi, ajunși în mare parte preoți. Remarcabilă alcătuire de mărturii personale și de experiențe ale unui preot dedicat slujirii lui Dumnezeu și a aproapelui, care se întâlnește și în alte lucrări care-i aparțin, jurnalul Părintelui Ioan de Kronstadt oferă o sumedenie de texte memorabile. Nici nu poți cita pentru a spune că acela sau acela dintre texte este mai important. Mărturiile privesc căutarea personală a lui Dumnezeu, viața liturgică, aspecte de pastorație în spațiul de criză al Kronstadtului. În ciuda unui nivel intelectual redus al credincioșilor din parohia sa, Părintele păstrează suavitățile textului specific liturgicului, pe alocuri mesajul său fiind plin de poezie incontestabil luminoasă.

Organizat pe „capete”, textul cărții se citește pe nerăsuflăte pentru că respiră din el un duh creștinesc sănătos, lipsit de aroganță ieftină, deschizător de orizonturi în cunoașterea lui Dumnezeu. I se potrivește cuvintele pe care sfântul autor le scrie: „Vă puteți da seama singuri că omul nu moare năcicând cu cuvântul; el rămâne nemuritor prin cuvânt, vorbește și după moarte. Eu voi muri, dar voi vorbi și după moartea mea. Câte cuvinte nemuritoare vibrază printre oameni, ele pe care le-au lăsat după ei morții, de multă vreme duși dintre noi, cuvinte care continuă să trăiască, uneori pe buzele unui întreg popor! Câtă vitalitate cuprinde în sine cuvântul, fie acesta și omenesc! Cu atât mai vârtos cuvântul lui Dumnezeu: „el trăiește din veac în veac și rămâne mereu viu și lucrător” (p. 5).

Acest caracter „mereu viu și lucrător” îl păstrează scrierile acestui admirabil liturghisitor și smerit duhovnic. Alcătuirile din rugăciunile sale ar merita și ele o atenție deosebită, înnoibilând sufletul oricărui rugător bucuros în Hristos.

„Dumnezeule, Făcătorule și Stăpâne al lumii, caută cu milostivire în ceasul acesta al dimineții asupra făpturii Tale împodobită cu dumnezeiescul Tău chip. Fă ca ochiul Tău să mă învieze și să vină lumina Ta cea mai strălucitoare decât soarele în bezna sufletului meu cel ticăloșit de păcat. Ia de la mine înfrustarea și lenea, dăruiește-mi veselie și vigoare sufletească, pentru ca inima mea să slăvească cu bucurie bunătatea și sfințenia Ta, nemărginită-Ți măreție, desăvârșirea Tale fără de sfârșit, în toată vremea și în tot lucrul. Că Tu ești Făcătorul meu, „Stăpânul vieții mele, Doamne, și Ție se cuvine slavă de la toate făpturile Tale raționale, în tot ceasul, acum și pururea și în vecii vecilor Amin!” (p. 25).

O carte tonică, doritoare de bucurii duhovnicești inegalabile.

■ Editura HUMANITAS propune cititorului român, teologilor și nu numai, o înnoită editare a Părintelui Andrei Scrima. Două volume de autor, „BISERICA LI-

TURGICĂ” (2005, 319 p., volum care beneficiază de efortul Ancăi Manolescu și Mihail Neamțu) și „ANTROPOLOGIA APOFATICĂ” (2005, 371 p., volum îngrijit de Vlad Alexandru) și un al treilea, ca o rețină de har, „O GÂNDIRE FĂRĂ ȚĂRMURI” (2005, 252 p.), volumul din urmă cuprinzând lucrările colocviului „O gândire fără țărături: Ecumenism și globalizare”, organizat de Colegiul Noua Europă și Institutul de studii religioase pentru integrare europeană „Ludwig Baltzman”, (ianuarie 2004), bazându-se așadar pe contribuții de excepție semnate de Raiman Panikkar, Anca Vantui, H. R. Patapievic, Anca Manolescu, Michael Chodkiewicz, Michel Dousse, Alain Rion, Radu Bercea, Claude Geffré, Vlad Alexandrescu, Arhim. Irenăus Totzka, Rema Gridieni, Virgil Cimos, Gustave Martelet și Andrei Pleșu. Toate paginile „în memoriam” Andrei Scrima aduc dinainte icoana unui teolog de excepție, pe nedrept uitat de „elita” teologică pentru nonconformismul relației sale cu noua cultură ecumenică. Cunoscut publicului românesc prin traducerea unor texte de marcă, „Timpul Rugului Aprins. Maestrul spiritual în tradiția răsăriteană” (București, Humanitas, 1996), „Comentariul la Evanghelia după Ioan” (București, Humanitas, 2003); „Duhul Sfânt și unitatea Bisericii” (București, Anastasia, 2004) și „Teme ecumenice” (București, Humanitas, 2004), teologul Andrei Scrima primește în anii din urmă, relevanța de care era nevoie. Despre cărțile Părintelui Scrima tânărul teolog Mihail Neamțu consemnează în prefața excelentă a volumului „Biserica Liturgică”: „Cărțile părintelui Andrei Scrima redau portretul unui personaj apofatic, vertical în apariție și bizantin în strălucire, desprins în rama inoxidabilă a tradiției Bisericii. Autorul se adresează cititorului său deopotrivă ca dascăl hirotonit pentru poporul lui Dumnezeu și ambasador în „republica literelor”. În fapt, Andrei Scrima este unul dintre puținii teologi contemporani cu public în mediile deopotrivă academice și eclesiastice. Cei care îl citeau au pasimul complementare: credință și iscodire, cunoaștere și iubire, istorie și veșnicie, intimitate și transparență, înțelepciune și copilărie” (vol. cit., p. 5-6).

Cel care vor parcurge volumele amintite, imaginea Părintelui Andrei, care-și doarme somnul de veci în același colț de lumină al Cernicăi cu alte icoane ale teologiei românești (Păr. Stăniloae, Păr. Ion Bria și ceilalți bucueroși de Înviere...), va fi una a unui răvnitor, a unui căutător de sensuri liturgice și ecumenice în tezaurul preaplin de lumină al Ortodoxiei.

■ Tot Editura HUMANITAS pune la îndemână cititorului român, în traducerea lui Sorin Mărculescu, lucrarea lui Andrés Trapiello, „VIEȚILE LUI MIGUEL DE CERVANTES - UN FEL DE BIOGRAFIE” (2005, 357 p.). O provocare literară de excepție, lucrarea caută să identifice rosturile literare, socio-culturale și nu în ultimul rând umane care au născut pe „Don Quijote” de Cervantes, figură deopotrivă limpede și tainică a literaturii spaniole și universale. Sintetizând parte din biografiile lui Miguel de Cervantes, începând cu aceea din 1738 (a lui Mayans) și încheind cu lucrarea esențială de editare realizată în anii din urmă (2001) de Francesco Rico, trecându-le prin filtrul fin al poeziei și esenței de eseu, profesiunea culturală de bază a lui Trapiello, această „alt fel de biografie” uimește prin acrivie și incântă prin redactare, o scriere nonconformistă, eliberată pe alocuri în polemică și „nașterea” personajului. Trapiello îl asumă pe Cervantes la modul unei moșiri literare de excepție. O biografie aproape completă, cum arareori i-a fost dat vreunui „erou” al literaturii să aibă...

■ Sfântul Ierarh Nicolae Velimirovici, „Noul Hristosotom”, Episcop de Ohrida și Jicea, revine înaintea credincioșilor ortodocși români cu o nouă, scurtă, dar bucurătoare traducere: „RUGĂCIUNI PE MALUL LACULUI”, (trad. din limba engleză de Paul Bălan, Ed. Anestis, 2006, 230 p.). O Cântare a Cântărilor, de o ritmicitate liturgică aparte, suma de „meditații rugate”, căci nu poți încadra altfel textul Sfântului, te transferă în inima unui rugător de foc, luceașor al Duhului Sfânt în viața Bisericii, în latura Ortodoxiei. Remarcabilă figură de provădător — vom reveni într-un alt număr al „Telegrafului Român” cu câteva gânduri născute de predicile sale — Părinte duhovnicesc, preaplin de bucuria Împărăției, lasă să-i vorbească inima rugătoare în astfel de texte: „O, Doamne, frumosul meu vâl, brodat cu serafimi de aur, acoperă-mi chipul precum un vâl peste chipul unei văduve și adună-mi lacrimile în care fierbe tristețea tuturor creaturilor Tale! O, Doamne, frumusețea mea, vino să-mi fii oaspete, ca nu cumva să mă rușinez de goliciunea mea, ca nu cumva multe priviri însetate ce cad asupra mea să nu se întorcă acasă la fel de însetate” (p. 16); sau „O, Doamne al Adevărului și al vieții, ajută-mi sufletul să se închine înaintea Ta și să suspine: „Tu ești Ființa mea, viața mea și Adevărul meu, O, Iubite Fiule al Sfinței Treimi. Tu ești totul pentru mine, mă predau, Ție închin totul, gol și sărman. Nu mai am nimic de respins ori de disprețuit, fiindcă de fapt nimic nu există în afara Ta. Ai milă de mine și mă primește în brațele Tale” (p. 121).

O vorbire ce curge din izvorul credinței, dătătoare de nădejde și ziditoare în Dragoste...

Mitropolitul Laurențiu

Articolele și corespondența se adresează Redacției „Telegrafului Român”, Sibiu, Str. Mitropoliei nr. 35. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Tiparul: Tipografia Eparhială Sibiu

Comitet redacție T.R.: I.P.S. dr. Laurențiu Streza — președinte; P.S. dr. Visarion Rășnăreanu — vicepreședinte; Pr. prof. univ. Dumitru Abrudan — redactor șef; Ștefan Toma — secretar de redacție; pr. Cristian Vaida — secretar de redacție adj.; Pr. lector univ. Nicolae Moșoiu — membru.

I.S.S.N. 1223-8392

Abonamentul pe 2006 este de 15 RON (150 000 lei). COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001. Pentru străinătate abonamentul este de 25 dolari S.U.A. COD IBAN RO79 RNCB 4200 0000 0061 0015 sau echivalent în euro COD IBAN RO51 RNCB 4200 0000 0061 0034. B.C.R. Sibiu, str. Emil Cioran nr. 1. Cod fiscal 44 79 403.